

การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน กับประเทศเพื่อนบ้าน

ปี 2558

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คำนำ

รายงานการศึกษา เรื่อง การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558 จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาวะการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนที่ผ่านมาในรายประเทศและรายภาค รวมทั้งการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนในระยะต่อไป โดยสาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558 และ ส่วนที่สอง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งช่วยให้การจัดทำเอกสารฉบับนี้ลุล่วงด้วยดี

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2559

สารบัญ

หน้า

1 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2554-2558	1
1.1.1 มูลค่าการค้าชายแดน	1
1.1.2 มูลค่าการส่งออก	2
1.1.3 มูลค่าการนำเข้า	2
1.1.4 ดุลการค้า	2
1.2 การค้าชายแดนกับเพื่อนบ้านรายประเทศ	3
1.2.1 ไทย-มาเลเซีย	3
1.2.2 ไทย-เมียนมาร์	5
1.2.3 ไทย-สปป.ลาว	7
1.2.4 ไทย-กัมพูชา	8
1.3 การค้าชายแดนรายภาค	12
1.3.1 ภาคใต้	12
1.3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13
1.3.3 ภาคเหนือ	14
1.3.4 ภาคตะวันออก	15
1.3.5 ภาคตะวันตก	16
1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป	17

2 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2554-2558	20
2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน	20
2.1.2 มูลค่าการส่งออก	20
2.1.3 มูลค่าการนำเข้า	20
2.1.4 ดุลการค้า	21

2.2	การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ	22
2.2.1	ไทย-สิงคโปร์	22
2.2.2	ไทย-จีนตอนใต้	25
2.2.3	ไทย-เวียดนาม	29
2.3	การค้าผ่านแดนรายภาค	32
2.3.1	ภาคใต้-สิงคโปร์	33
2.3.2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-จีนตอนใต้ และเวียดนาม	34
2.3.3	ภาคเหนือ-จีนตอนใต้	36
2.3.4	ภาคตะวันออก-เวียดนาม	37
2.4	การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป	39
ภาคผนวก	ก. ตารางมูลค่าการค้าชายแดน	ภก 1 – ภก 12
ภาคผนวก	ข. ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน	ภข 1

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2554	1
แผนภูมิที่ 2	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2558	1
แผนภูมิที่ 3	มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 – 2558	20

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย - มาเลเซีย พม่า สปป.ลาว กัมพูชา ปี 2554 - 2558	2
ตารางที่ 2	มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ตั้งแต่ปี 2554– 2558	3
ตารางที่ 3	ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2558 สูงสุด 10 อันดับแรก	10
ตารางที่ 4	มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว	11
ตารางที่ 5	มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว	13
ตารางที่ 6	มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว	14
ตารางที่ 7	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว	15
ตารางที่ 8	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว	16
ตารางที่ 9	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว	17
ตารางที่ 10	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2554 – 2558	21
ตารางที่ 11	รายการสินค้าส่งออกไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	22
ตารางที่ 12	รายการสินค้านำเข้าจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	23
ตารางที่ 13	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์	24
ตารางที่ 14	รายการสินค้าส่งออกไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	25
ตารางที่ 15	รายการสินค้านำเข้าจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	26
ตารางที่ 16	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน	28
ตารางที่ 17	รายการสินค้าส่งออกไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก	29
ตารางที่ 18	รายการสินค้านำเข้าจากเวียดนาม 5 อันดับแรก	30
ตารางที่ 19	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน	31
ตารางที่ 20	การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รายภาค ปี 2554 – 2558	32
ตารางที่ 21	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์	33
ตารางที่ 22	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จีนตอนใต้ และเวียดนาม	35
ตารางที่ 23	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จีนตอนใต้	36
ตารางที่ 24	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก – เวียดนาม	38

คำจำกัดความ

การค้าชายแดน หมายถึง การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย
 การค้าชายแดน หมายถึง การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย
 เมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการส่งออกและนำเข้าผ่านทางจุดผ่าน
 เียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการส่งออกและนำเข้าผ่านทางจุดผ่าน
 แดนที่จัดตั้งขึ้นบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการ
 แดนที่จัดตั้งขึ้นบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการ
 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง
 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง
 ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน
 ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน

การค้าผ่านแดน หมายถึง การขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออกไทย ผ่าน
 การค้าผ่านแดน หมายถึง การขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออกไทย ผ่าน
 ประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการนำไป
 ประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการนำไป
 ขนส่งต่อหรือใช้อุปโภคบริโภคในประเทศเองก็ได้ โดยในรายงานนี้เป็นมูลค่า
 ขนส่งต่อหรือใช้อุปโภคบริโภคในประเทศเองก็ได้ โดยในรายงานนี้เป็นมูลค่า
 ของการค้าผ่านแดนที่ไทยเป็นประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง
 ของการค้าผ่านแดนที่ไทยเป็นประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง

หมายเหตุ : เรียบเรียงคำจำกัดความจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ *ส่วนที่หนึ่ง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558 และ *ส่วนที่สอง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558 โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

การค้าชายแดนเป็นส่วนสำคัญของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีมูลค่า 1,001,241 ล้านบาทในปี 2558 คิดเป็นส่วนประมาณร้อยละ 70 ของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในช่วงที่ผ่านมามูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.0 ต่อปี

การค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าการค้าสูงที่สุด โดยในปี 2558 มีมูลค่า 485,759 ล้านบาท คิดเป็นส่วนร้อยละ 48.6 รองลงมาคือ เมียนมา (ร้อยละ 21.4) สปป.ลาว (ร้อยละ 17.6) และกัมพูชา (ร้อยละ 12.4) นอกจากนี้การส่งออกไปยังมาเลเซียมีมูลค่าสูงสุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น โดยมีด่านศุลกากรสะเดาเป็นจุดผ่านแดนสำคัญซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งของประเทศ อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2554-2558 การส่งออกไปยังมาเลเซียมีแนวโน้มลดลง โดยในช่วงปี 2554-2558 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 9.7 ต่อปี โดยยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด สำหรับการนำเข้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.0 ต่อปี และการนำเข้าจากมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นโดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ในส่วนดุลการค้าไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอดและได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้นเมียนมา อย่างไรก็ตาม การได้เปรียบดุลการค้าในช่วงปี 2554-2558 มีมูลค่าลดลง โดยลดลงเฉลี่ยร้อยละ 9.8 ต่อปี

การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมา มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นลำดับสองรองจากการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย โดยปี 2558 มีมูลค่าการค้าชายแดน 214,694 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 เฉลี่ยประมาณร้อยละ 7.0 ต่อปี ในช่วงปี 2554-2558 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.6 โดยเป็นการส่งออกสินค้าอุปโภค บริโภค ปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบอุตสาหกรรม โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคิดเป็นประมาณร้อยละ 6.8 ของมูลค่าการส่งออก รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เครื่องโทรสาร โทรศัพท์ โทรศัพท์และอุปกรณ์ ผ้าผืนและด้าย เนื่องจากเมียนมามีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องในอัตราสูง จึงมีความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมและการขนส่งเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังมีความต้องการวัตถุดิบสำหรับการผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมากขึ้นเนื่องจากราคาวัตถุดิบถูกกว่าการผลิตในเมียนมา สำหรับการนำเข้าในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี โดยก๊าซธรรมชาติเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งในปี 2558 มีมูลค่า 111,204 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 97.7 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ และแกะ ผลิตภัณฑ์อื่นๆจากสัตว์ สัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ ในช่วงปี 2554-2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าชายแดนกับเมียนมาโดยตลอด เนื่องจากการนำเข้าก๊าซธรรมชาติปีละประมาณ 100,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2554-2558 การเสียเปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 23.4 ต่อปี เนื่องจากมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการนำเข้ามาก โดยในปี 2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 13,056 ล้านบาท การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมามีด้านศุลกากรสังขละบุรี ด้านศุลกากรแม่สอดและด่านศุลกากระนองเป็นช่องทางการค้าสำคัญ

การค้าชายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซียและเมียนมา โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้าประมาณ 176,475 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 เฉลี่ยร้อยละ 15.3 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 132,734 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.1 **โดยรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 12.8 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า และน้ำมันเบนซิน การขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาวตลอดหลายปีที่ผ่านมาและการดำเนินโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่เป็นโครงการต่อเนื่องส่งผลให้ยังคงมีความต้องการปัจจัยการผลิต เช่น น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับอุตสาหกรรมและยานพาหนะเพื่อการขนส่งสินค้า ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าสำหรับการก่อสร้าง สำหรับการนำเข้ามายังประเทศไทย **พลังงานไฟฟ้าเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** รองลงมา ได้แก่ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์ และอุปกรณ์) ผักและของปรุงแต่งจากผัก และไม้แปรรูป ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับ สปป.ลาว สูงกว่าทุกประเทศ โดยได้เปรียบดุลการค้า 88,993 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในปี 2557 ร้อยละ 8.1 การค้าชายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาวมีด้านศุลกากรหนองคาย และด้านศุลกากรมุกดาหารเป็นช่องทางการค้าสำคัญ

การค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชามีมูลค่าการค้าชายแดนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น โดยปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 124,313 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 เฉลี่ยร้อยละ 18.3 ต่อปี มีมูลค่าการส่งออกสูงประมาณ 104,504 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 8.0 **โดยเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง** คิดเป็นร้อยละ 6.5 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ และเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ เนื่องจากสินค้าไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีในตลาดกัมพูชา ดังนั้นชาวกัมพูชาจึงนิยมใช้สินค้าไทยและนำเข้าสินค้าจากไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของกัมพูชา นอกจากนั้นกัมพูชามีความต้องการรถยนต์เพิ่มสูงขึ้น จึงส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์จากประเทศไทยสูงขึ้นตามไปด้วย สำหรับการนำเข้ามายังประเทศไทย ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 19,809 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ประมาณร้อยละ 11.7 **โดยผักและของปรุงแต่งจากผักเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่า 5,630 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 28.4 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 171.6 รองลงมา ได้แก่ เครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน และอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ มูลค่าการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาเติบโตขึ้นเนื่องจากสภาพเส้นทางคมนาคมที่ดีขึ้น และความสัมพันธ์ของประชาชนตามแนวชายแดนทั้ง 2 ประเทศยังเป็นไปด้วยดีแม้ว่าที่ผ่านมามีปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศอยู่บ้าง ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับกัมพูชา 84,694 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.2

การค้าชายแดนของไทยในระยะต่อไปต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของการพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการเข้าอยู่ในประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558 ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่สนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าชายแดนของไทย นอกจากนั้นประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทยแต่ละประเทศมีนโยบายการพัฒนาและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามปัจจุบันทุกประเทศอยู่ระหว่างการปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น การปรับปรุงเส้นทางการขนส่งในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่ง การปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการลงทุน การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้

ในระยะต่อไปฐานการผลิตจะย้ายไปยังพื้นที่ชายแดนและประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าแรงต่ำกว่ามากขึ้น และเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชาจะสามารถผลิตสินค้าพื้นฐานซึ่งไทยเคยส่งไปขายได้มากประเภทมากขึ้น ดังนั้นไทยจะต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์และเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

ไทยมีการค้าผ่านแดนกับ 3 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ จีนตอนใต้ และเวียดนาม ซึ่งการค้าผ่านแดนของ ไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 – 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าลดลงในปี 2558 เนื่องจากการนำเข้าลดลง ขณะที่การส่งออกยังคงเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นจึงทำให้การเสียเปรียบดุลการค้าลดลง โดยในปี 2558 เสียเปรียบดุลการค้า 1,293 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ซึ่งเสียเปรียบดุลการค้า 18,776 ล้านบาท

ในปี 2558 การค้าผ่านแดนของไทยกับจีนตอนใต้มีมูลค่าสูงที่สุด (55,188 ล้านบาท) รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม และสิงคโปร์ ในช่วงปี 2554 – 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.0 ต่อปี โดย **เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 47.4 (มูลค่า 11,894 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ผลไม้สดแช่เย็นบรรจุพืชมพ์ น้ำตาลทราย รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ การส่งออกไปยังจีนตอนใต้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากในปี 2558 การส่งออกไปยังจีนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และวงจรพืชมพ์ เนื่องจากจีนยังคงมีความต้องการ Hybrid Hard Drive (HDD) สำหรับคอมพิวเตอร์ และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น รวมถึงการส่งออกสินค้าเกษตร ซึ่งไทยส่งผลไม้ไปจีนมากถึง 1 ใน 3 ของปริมาณผลไม้ที่ไทยส่งไปขายทั่วโลก สำหรับการนำเข้า ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 30,098 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 24.9 โดย**เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงที่สุด** คือ 19,052 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.3 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับประเทศจีนทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ ผักและของปรุงแต่งจากผัก เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ วิทยุ อุปกรณ์) และวงจรพืชมพ์ ไทยยังนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และเครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ วิทยุ อุปกรณ์) เนื่องจากผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ส่วนมากมีฐานการผลิตในจีนและสินค้านี้มีราคาย่อมเยา รวมทั้งสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้ที่ยังคงมีการนำเข้ามากขึ้น เนื่องจากจีนมีกำลังการผลิตมากทำให้ได้เปรียบด้านต้นทุน ในช่วงปี 2554-2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับจีน แต่ในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า โดยในปี 2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 5,007 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 2,976 ล้านบาท การค้าผ่านแดนมีด้านศุลกากรนครพนมและมุกดาหารเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลัก

การค้าผ่านแดนของไทยกับเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและสูงเป็นลำดับ 2 รองจากจีนตอนใต้ ในช่วงปี 2554 – 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 70.5 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 50,662 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.5 ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 27,054 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 23.5 โดย**เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่า 10,432 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.6 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจาก ปี 2557 ร้อยละ 30.9 รองลงมาได้แก่ ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง หม้ออบเตาเตอรี และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้า และผ้าผืนและด้าย ซึ่งในปี 2558 การส่งออกสินค้าประเภทเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากปี 2557 อย่างมาก เนื่องจากการเติบโตของตลาดผู้บริโภคใน

เวียดนามซึ่งเป็นตลาดส่งออกเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างรวดเร็วและผู้ส่งออกไทยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีนำเข้าจากการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน สำหรับผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้งมีการส่งออกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 33.3 เนื่องจากสิทธิพิเศษทางภาษีดังกล่าว สำหรับการนำเข้าในปี 2558 มีมูลค่าประมาณ 23,608 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 6.4 **โดยเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** มีมูลค่านำเข้า 19,341 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.9 ของมูลค่านำเข้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง วงจรพิมพ์ และมอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ ในช่วงปี 2554-2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับเวียดนาม โดยในปี 2556 ได้เปรียบดุลการค้า 12,016 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 3,316 ล้านบาท และกลับมาได้เปรียบดุลการค้าในปี 2558 โดยด่านศุลกากรนครพนมเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลัก

การค้าผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับ 3 (35,862 ล้านบาท) รองจากจีนตอนใต้และเวียดนาม การส่งออกไปยังสิงคโปร์มีมูลค่า 18,065 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 28.7 **โดยแผงวงจรไฟฟ้าเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 16.3 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมดในปี 2558 รองลงมา ได้แก่ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ นมและผลิตภัณฑ์นม การส่งออกไปยังสิงคโปร์ลดลงในปี 2558 เนื่องจากภาคการส่งออกของสิงคโปร์ลดลงจึงส่งผลกระทบต่อความต้องการสินค้าจากไทย นอกจากนั้นเศรษฐกิจจีนซึ่งมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของสิงคโปร์มีการชะลอตัว ส่งผลให้ในปี 2558 เศรษฐกิจสิงคโปร์มีการเติบโตเพียงร้อยละ 2.1 สำหรับการนำเข้า ในปี 2558 มีมูลค่านำเข้าประมาณ 17,797 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 12.4 **โดยในปี 2558 สื่อบันทึกข้อมูล ภาพและเสียงเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ กระดาษและกระดาษแข็ง สำหรับการนำเข้าของไทยจากสิงคโปร์ในปี 2558 มีเพียงสินค้าในประเภทสื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากจากปี 2557 นอกเหนือจากนี้หลายรายสินค้ามีการนำเข้าลดลงอย่างมาก ไทยนำเข้าสินค้าประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ ดังนั้นชิ้นส่วนบางอย่างต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ ในภาพรวมการนำเข้าของไทยจากสิงคโปร์ในปี 2558 ลดลงถึงร้อยละ 53 ในช่วงปี 2554-2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ทุกปี แต่ในปี 2558 ไทยกลับมาได้เปรียบดุลการค้า การค้าผ่านแดนมีด่านศุลกากรสะเตาเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลักกับประเทศสิงคโปร์

ปัจจัยที่จะสนับสนุนการค้าผ่านแดนในระยะต่อไปมีหลายประการ โดยเฉพาะการเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนามส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้ามากขึ้นโดยเฉพาะตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค ขนาดเศรษฐกิจของจีนซึ่งมีขนาดใหญ่จึงมีความต้องการสินค้าเพื่อการบริโภคจากไทยแม้ว่าจีนจะออกมาตรการเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศและลดการนำเข้าสินค้าที่จัดอยู่ในประเภทสินค้าที่เป็นต้นทุนการผลิต นอกจากนั้นการพัฒนาเส้นทางเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาคหลายเส้นทาง เช่น เส้นทาง R12 (นครพนม – ฮานอย – กวางสี) เส้นทาง R9 (มุกดาหาร – ดานัง) และเส้นทาง R3A (เชียงใหม่ – คุณหมิง) รวมทั้งการพัฒนาเส้นทางถนนในเมียนมา และการพัฒนาด่านชายแดนให้เกิดความสะดวกจะช่วยให้การขนส่งมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นการค้าผ่านแดนจะขยายตัวไปยังประเทศอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับไทย

มากขึ้น โดยการค้าชายแดนจะขยายตัวจากการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่มีชายแดนติดกับไทย ไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับประเทศไทยแต่อยู่ในระยะที่การขนส่งทางบกจะสามารถให้บริการขนส่งไปถึงได้ เช่น จีน เวียดนาม อินเดีย บังคลาเทศ จะมีมากขึ้น สำหรับสิงคโปร์ มีระบบเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจโลกซึ่งเมื่อฟื้นตัวจะช่วยให้การค้าผ่านแดนเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นในอนาคตการค้าผ่านแดนมีความเป็นไปได้ที่จะเพิ่มสูงขึ้น

การการค้าผ่านแดนยังมีอุปสรรคหลายประการ เช่น สภาพถนนในเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชาซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานในการขนส่ง ระบบการจราจรซึ่งแตกต่างกัน และข้อตกลงการขนส่งข้ามแดนซึ่งยังไม่มีความตกลงกันอย่างครบถ้วน ยังเป็นอุปสรรคสำหรับการค้าผ่านแดนของไทย อย่างไรก็ตามการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ส่งผลให้ทุกประเทศกำลังพยายามปรับตัวในหลายด้านซึ่งจะช่วยสนับสนุนการค้าผ่านแดนให้มีมูลค่าการค้าสูงขึ้น

ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

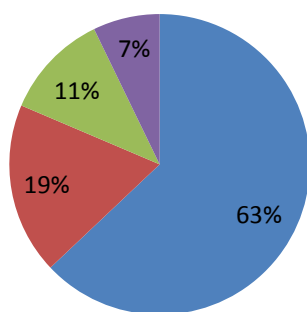
ปี 2558 (มกราคม - ธันวาคม)

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2554 - 2558

1.1.1 มูลค่าการค้า

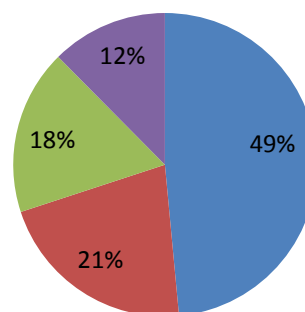
- (1) การค้าชายแดนเป็นส่วนสำคัญของการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและมีการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการค้าในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยระหว่างปี 2554-2558 สัดส่วนการค้าชายแดนต่อการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านคิดเป็นประมาณ 0.7 ซึ่งในปี 2558 การค้าชายแดนมีมูลค่าเท่ากับ 1,001,241 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ซึ่งมีมูลค่า 890,668 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี ในขณะที่ในปี 2558 การค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านมีมูลค่าเท่ากับ 1,392,695 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ซึ่งมีมูลค่า 1,146,824 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 5.1 ต่อปี
- (2) การค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีอัตราการขยายตัวลดลง โดยในปี 2555 การค้าชายแดนมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.2 ขณะที่ปี 2558 มีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 1.4 สำหรับการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน ในปี 2555 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 11.5 ขณะที่ปี 2558 มีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 2.5

แผนภูมิที่ 1 : สัดส่วนการค้าชายแดน ปี 2554

- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - เมียนมา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

แผนภูมิที่ 2 : สัดส่วนการค้าชายแดน ปี 2558

- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - เมียนมา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

ตารางที่ 1 : มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย-มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา ปี 2554-2558

ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยระหว่างปี 2554-2558 (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวปี 2557-2558 (ร้อยละ)
----	------	------	------	------	------	---	--------------------------------------

การค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน

ปี	2554	2555	2556	2557	2558		
มูลค่ารวม	1,146,824	1,278,707	1,333,155	1,428,474	1,392,695	5.1	-2.5
ส่งออก	624,268	707,781	750,275	821,710	793,591	6.4	-3.4
นำเข้า	522,556	570,926	582,881	606,763	599,103	3.5	-1.3
ดุลการค้า	101,712	136,855	167,394	214,947	194,488	18.9	-9.5

การค้าชายแดน

มูลค่ารวม	890,669	910,500	924,237	987,572	1,001,241	3.0	1.4
ส่งออก	580,153	556,976	560,192	589,662	588,105	0.4	-0.3
นำเข้า	310,515	353,525	364,045	397,910	413,135	7.5	3.8
ดุลการค้า	269,638	203,451	196,151	191,753	174,970	-9.8	-8.8
สัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน	0.78	0.71	0.69	0.69	0.72	-	-

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(3) มูลค่าการค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2558 มีสัดส่วนร้อยละ 49 รองลงมาคือ เมียนมา (ร้อยละ 21) สปป.ลาว (ร้อยละ 18) และกัมพูชา (ร้อยละ 12) อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2554 - 2558 การส่งออกไปยังมาเลเซียมีแนวโน้มลดลง ขณะที่การนำเข้าในช่วงปี 2554 - 2558 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 มูลค่าการส่งออกมีความผันผวนตลอดในช่วง 5 ปี โดยในปี 2555 มูลค่าการส่งออกลดลง แต่เพิ่มขึ้นในปี 2556 - 2557 และทรงตัวในปี 2558 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพรวมมูลค่าการส่งออกระหว่างปี 2554-2558 พบว่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.4 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออก 588,105 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 0.3 โดยการส่งออกไปยังมาเลเซียคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43 ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ

1.1.3 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้า 413,135 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 3.8 ซึ่งเป็นการนำเข้าจากมาเลเซียคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57 ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น

1.1.4 ดุลการค้า

(1) ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอดแต่ในช่วงปี 2554-2558 มีแนวโน้มลดลง ในช่วงปี 2554-2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 9.8 โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้าเป็นมูลค่า 174,970 ซึ่งได้เปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 8.8

- (2) ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้นเมียนมา ในช่วงปี 2554-2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซียลดลงเฉลี่ยร้อยละ 45.3 ต่อปี สปป.ลาวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 ต่อปี กัมพูชาเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.1 ต่อปี และเสียเปรียบดุลการค้ากับเมียนมาลดลงร้อยละ 23.4 ต่อปี โดยในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซีย 14,339 ล้านบาท สปป.ลาว 88,993 ล้านบาท และกัมพูชา 84,694 ล้านบาท และเสียเปรียบดุลการค้าเมียนมา 13,056 ล้านบาท

ตารางที่ 2 : มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ตั้งแต่ปี 2554 – 2558

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2554-2558) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2557-2558) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
มูลค่าการค้ารวม	890,668	910,501	924,237	987,572	1,001,241	3.0	1.4
ส่งออก	580,153	556,976	560,192	589,662	588,105	0.4	-0.3
นำเข้า	310,515	353,525	364,045	397,910	413,135	7.5	3.8
ดุลการค้า	269,638	203,451	196,147	191,752	174,970	-9.8	-8.8
ไทย-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้ารวม	560,655	515,924	501,402	507,655	485,759	-3.5	-4.3
ส่งออก	379,364	303,020	288,051	274,992	250,049	-9.7	-9.1
นำเข้า	181,291	212,904	213,351	232,663	235,710	7.0	1.3
ดุลการค้า	198,073	90,116	74,700	42,329	14,339	-45.3	-66.1
ไทย-เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	164,375	180,472	196,862	214,388	214,694	7.0	0.1
ส่งออก	60,599	69,976	79,447	94,007	100,819	13.6	7.2
นำเข้า	103,776	110,496	117,414	120,381	113,875	2.5	-5.4
ดุลการค้า	-43,177	-40,520	-37,967	-26,374	-13,056	23.4	50.5
ไทย-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้ารวม	101,661	132,016	132,137	151,063	176,475	15.3	16.8
ส่งออก	81,125	109,059	108,605	123,937	132,734	13.8	7.1
นำเข้า	20,536	22,957	23,532	27,126	43,741	22.7	61.3
ดุลการค้า	60,589	86,102	85,074	96,811	88,993	11.7	-8.1
ไทย-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	63,977	82,090	93,836	114,466	124,313	18.3	8.6
ส่งออก	59,065	74,922	84,088	96,726	104,504	15.5	8.0
นำเข้า	4,912	7,168	9,748	17,740	19,809	43.9	11.7
ดุลการค้า	54,153	67,754	74,339	78,986	84,694	12.1	7.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.2 การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านจำแนกรายประเทศ

- 1.2.1 ไทย-มาเลเซีย : มีมูลค่าการค้าสูงที่สุด โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 485,759 ล้านบาทลดลงจากปี 2554 เฉลี่ยร้อยละ 3.5 ต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 มูลค่าการค้าลดลงประมาณร้อยละ 4.3 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557 -2558 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

- (1.1) การส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยลดลงจาก 379,364 ล้านบาท ในปี 2554 เป็น 250,049 ล้านบาท โดยในช่วงปี 2554-2558 ยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุด มีมูลค่า 80,096 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32 ของมูลค่าการส่งออก ปี 2558 ทั้งหมด ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 12.3 รองลงมาได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (27,246 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4) ไม้แปรรูป (16,507 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.4) ผลิตภัณฑ์ยาง (9,306 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 43.3) และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (9,013 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.9)

การการส่งออกไปยังมาเลเซียในปี 2558 ลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังชะลอตัว และเนื่องจากมาเลเซียมีการเก็บภาษี GST (Goods and Services Tax) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสินค้าต่าง ๆ ที่นำเข้าจากไทย โดยทำให้ราคายางในมาเลเซียสูงขึ้น ซึ่งทำให้ยอดขายสินค้าลดลง

- (1.2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2554-2558 ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 235,710 ล้านบาท โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงสุด คือ 24,328 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 10.3 ของมูลค่าการนำเข้า สินค้าจากมาเลเซียทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 20 รองลงมา ได้แก่ สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง (23,383 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.7) ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (22,765 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.6) เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ (21,827 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.2) และเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม และส่วนประกอบ (18,465 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6)

ไทยนำเข้าสินค้าเทคโนโลยีจากมาเลเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากมาเลเซียยังมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงานสูงกว่าไทย จึงทำให้มาเลเซียมีศักยภาพในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าขายแดนกับมาเลเซียเป็นอันดับ 3 รองจาก สปป.ลาว และ กัมพูชา โดยได้เปรียบดุลการค้า 14,339 ล้านบาท ต่ำกว่าในปี 2557 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า 42,329 ล้านบาท โดยลดลงร้อยละ 66.1

(2) การค้าขายแดนไทย-มาเลเซีย ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าขายแดนในปี 2558 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่า มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) อันดับ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรสะเตา มีมูลค่าการค้าขายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 6.8 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวม 324,934 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 8.1 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ยางธรรมชาติ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้กับเครื่องจักร และไม้ยางพาราแปรรูป

- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 5.8 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ สื่อบันทึกเสียง เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ และส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้กับเครื่องจักร

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 37,986 ล้านบาท โดยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7

(2.2) อันดับ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรปางดงเบขาร์ มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับสองของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.8 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวม 154,618 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 10.1 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ยางและผลิตภัณฑ์ไม้อย่างพาราแปรรูป และยางผสม
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.9 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ จานบันทึก เทป หน่วยเก็บความจำ เครื่องรับโทรทัศน์ และ ส่วนประกอบและอุปกรณ์เครื่องประมวลผลอัตโนมัติ

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 50,910 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 33.7

1.2.2 ไทย-เมียนมา : มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นลำดับสองรองจากการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย โดยปี 2558 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวม 214,694 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 (มีมูลค่าประมาณ 164,375 ล้านบาท) เฉลี่ยประมาณร้อยละ 7 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 โดยมีรายละเอียดมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557-2558 ดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2554-2558 ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 100,819 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.2 **โดยเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คือ 6,837 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 6.8 ของมูลค่าการส่งออก ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 0.5 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล (6,049 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 24.5) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (5,090 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.5) เครื่องโทรสาร โทรพิมพ์ โทรศัพท์และอุปกรณ์ (5,052 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.0) และผ้าผืนและด้าย (4,715 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7)

ในปี 2558 เศรษฐกิจเมียนมามีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 7.2 แม้จะลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย แต่ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคจากไทยเพิ่มยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(1.2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2554-2557 แต่ลดลงในปี 2558 ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 113,875 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 5.4 **โดยก๊าซธรรมชาติเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่า 111,204 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 97.7 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.3 รองลงมา ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ และแกะ (770 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 53.9)

ผลิตภัณฑ์อื่นๆจากสัตว์ (379 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 85.6) สัตว์น้ำ (369 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 39.7) และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ (286 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 31.6)

ปี 2558 การนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากเมียนมา มีอัตราการขยายตัวลดลงเล็กน้อย เนื่องจากในเดือนเมษายน 2558 แหล่งก๊าซเยตากุน แหล่งก๊าซยาดานาและแหล่งก๊าซขอดีในเมียนมาหยุดจ่ายก๊าซระยะหนึ่ง

ไทยเสียเปรียบดุลการค้าขายแดนกับเมียนมาตลอดตั้งแต่ปี 2554-2558 โดยในปี 2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 13,056 ล้านบาท อย่างไรก็ตามต่ำกว่าในปี 2557 ซึ่งไทยเสียเปรียบดุลการค้า 26,374 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบดุลการค้าลดลงร้อยละ 50.5

(2) การค้าขายแดนไทย-เมียนมาผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าขายแดนในปี 2558 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

(2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรสังขละบุรี** มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุดอันดับ 3 ของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 3.5 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 112,458 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557-2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 21.5 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมและนม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และน้ำมันดีเซล
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 3.3 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ โคและกระบือมีชีวิต และแรพลวง

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 110,211 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบลดลงร้อยละ 3.1

(2.2) **อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรแม่สอด** มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุดอันดับ 5 ของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 69,061 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557-2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำตาลทราย โทรศัพท์มือถือพร้อมอุปกรณ์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 97.6 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ถั่วลิสง โคและกระบือมีชีวิต และแรพลวง

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 68,933 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6

(2.3) **อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรระนอง** มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 9 ของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้ารวมลดลงร้อยละ 7.3 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 18,531 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557-2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 8.4 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ และอุปกรณ์เกี่ยวกับปิโตรเลียม
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ อุปกรณ์เกี่ยวกับปิโตรเลียม น้ำมันหล่อลื่น และสัตว์น้ำ

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 15,338 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.7

1.2.3 ไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซียและเมียนมา โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 176,475 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 (มีมูลค่าประมาณ 101,661 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 15.3 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557-2558 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 132,734 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.1 โดยรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่าส่งออกประมาณ 16,300 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.3 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 5.4 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล (16,061 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.1) ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (9,111 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 43.3) น้ำมันเบนซิน (5,319 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 21) และสินค้าปศุสัตว์อื่นๆ (3,867 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.4)

ในปี 2558 เศรษฐกิจของ สปป.ลาว ขยายตัวร้อยละ 8.5 ซึ่งอยู่ในระดับที่สูง จึงมีความต้องการสินค้าในกลุ่มก่อสร้าง ดังนั้น สินค้าส่งออกสำคัญจากไทยที่มีอัตราขยายตัวเพิ่มสูงคือผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าเพื่อเป็นวัสดุก่อสร้างและวัตถุดิบอุตสาหกรรมโดยขยายตัวสูงถึงร้อยละ 43.3 โดยผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าจากไทยนำเข้าผ่านทางด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาวทั้ง 4 แห่ง นอกจากนี้ ความสามารถในการผลิตเหล็กใน สปป.ลาว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการภายในประเทศได้ทัน จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มก่อสร้างส่วนใหญ่ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า อาทิ ซีเมนต์ น้ำมัน เหล็ก และอุปกรณ์ก่อสร้างอื่นๆ นอกจากนี้ ในบางกรณี บริษัทผู้ออกแบบโครงการยังเจาะจงต้องการเฉพาะวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศเท่านั้น เนื่องจากยังไม่เชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าที่ผลิตภายใน สปป.ลาว

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 43,741 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ประมาณร้อยละ 61.3 โดยเชื้อเพลิงอื่นๆ (พลังงานไฟฟ้า) เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่าประมาณ 13,549 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 31 ของมูลค่าการนำเข้า รองลงมา ได้แก่ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (12,298 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.8) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) (9,281 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 102.8) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (1,792 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 67) และไม้แปรรูป (1,145 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.4)

รายการสินค้านำเข้าจาก สปป.ลาว สูงสุดในปี 2558 คือ พลังงานไฟฟ้า เนื่องจากตั้งแต่เดือนมกราคม 2559 กรมศุลกากร และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ได้ตกลงให้นำมูลค่า

การนำเข้าพลังงานไฟฟ้าจาก สปป.ลาว รวมในสถิติมูลค่าการนำเข้าการค้าชายแดน ไทย-สปป.ลาว ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น

ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับ สปป.ลาว โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 88,993 ล้านบาท เพิ่มขึ้นมากกว่าในปี 2557 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า 96,811 ล้านบาท โดยลดลงร้อยละ 8.1

(2) การค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2558 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรหนองคาย** มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 6 ของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 61,621 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 2.3 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ รถยนต์ น้ำมัน เชื้อเพลิงและเหล็ก
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 191.4 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า รถยนต์ และชุดสายไฟรถยนต์สำเร็จรูปและสายเคเบิล

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 52,896 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.4

(2.2) **อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรมุกดาหาร** มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 7 ของประเทศ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.2 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 53,937 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.8 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ หน่วยประมวลผล ข้อมูล แผ่นวงจรพิมพ์ และอุปกรณ์ทำด้วยโลหะ
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า ทองแดงบริสุทธิ์ และส่วนประกอบกล่อง

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 2,681 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบลดลงร้อยละ 53.6

1.2.4 **ไทย-กัมพูชา** มีมูลค่าการค้าชายแดนเป็นอันดับสุดท้าย โดยปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 124,313 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 (มีมูลค่า 63,977 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 18.3 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2558 มีดังนี้

(1) การส่งออกและนำเข้า

(1.1) **การส่งออก :** ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 104,504 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 8 โดยเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง โดยมีมูลค่า 6,770 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.5 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 37.2 รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (5,216 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.5) ยานพาหนะอื่นๆและส่วนประกอบ (4,409 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.3) รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (4,367 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ

31) และเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (4,278 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9)

ในปี 2558 เศรษฐกิจกัมพูชามีการเติบโตร้อยละ 6.9 ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2557 ที่เติบโตร้อยละ 7 ส่งผลให้เกือบทุกรายการสินค้าที่กัมพูชานำเข้าจากไทยยังมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2557

- (1.2) การนำเข้า : ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 19,809 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ประมาณร้อยละ 11.7 โดยผักและของปรุงแต่งจากผักเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 5,630 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 28.4 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 171.6 รองลงมา ได้แก่ เครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) (5,565 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.8) ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน (2,964 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.7) อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (1,056 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.3) และวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปอื่นๆ (825 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.8)

ในปี 2558 ข้อมูลจากสำนักงานการค้าสถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงพนมเปญ ระบุว่า ในไตรมาสแรกของปี 2558 การส่งออกรวมของกัมพูชาไปยังประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 96 จากปี 2557 และความสัมพันธ์ระหว่างไทย - กัมพูชาที่ดีขึ้น ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกมายังไทยสูงขึ้น ซึ่งสินค้าส่งออกมายังไทยที่สำคัญคือ สินค้าเกษตร โดยไทยนำเข้าผักและของปรุงแต่งจากผักจากกัมพูชาเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 171.6

ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับกัมพูชา 84,694 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.2

(2) การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2558 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรอรัญประเทศ มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 71,990 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.8 สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เครื่องมือเกี่ยวกับการเกษตร รถยนต์ และเครื่องยนต์รถจักรยานยนต์
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 16.5 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ส่วนประกอบกล่องดิจิตอล อาหารสัตว์ และแท่งสำหรับบรรจุก๊าซ

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 50,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรคลองใหญ่ ในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 31,817 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2558 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ นมและอาหารเสริมและน้ำตาลทราย
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.8 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ชุดสายไฟรถยนต์สำเร็จรูป ยางในลูกฟุตบอล และอาหารทะเลแห้ง

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 26,329 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.4

ตารางที่ 3 : ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2558 สูงสุด 10 อันดับแรก (หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ	ด่านศุลกากร	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54 - 58 (%)	อัตรา เปลี่ยนแปลง ปี 57 - 58 (%)
1	ด่านสะเตา (จ.สงขลา)	307,221	310,052	330,023	348,777	324,934	1.6	-6.8
2	ด่านปาดังเบซาร์ (จ.สงขลา)	241,811	194,734	163,309	151,934	154,618	-10.2	1.8
3	ด่านสังขละบุรี (จ.กาญจนบุรี)	104,366	108,711	114,647	116,554	112,458	1.9	-3.5
4	ด่านอรัญประเทศ (จ.สระแก้ว)	36,786	50,435	59,652	72,601	71,990	19.1	-0.8
5	ด่านแม่สอด (จ.ตาก)	22,105	39,377	46,309	62,522	69,061	35.3	10.5
6	ด่านหนองคาย (จ.หนองคาย)	44,583	63,349	57,243	60,128	61,621	10.0	2.5
7	ด่านมุกดาหาร (จ.มุกดาหาร)	25,052	28,677	30,442	39,325	53,937	21.7	37.2
8	ด่านคลองใหญ่ (จ.ตราด)	21,912	24,937	26,826	29,636	31,817	9.8	7.4
9	ด่านระนอง (จ.ระนอง)	25,334	19,996	21,958	19,999	18,531	-6.9	-7.3
10	ด่านพืชมังสาหาร (จ.อุบลราชธานี)	9,715	11,553	12,487	12,244	16,139	14.2	31.8

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (54-58) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (57-58) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
ทั้งประเทศ							
มูลค่าการค้า	890,669	910,500	870,237	988,042	1,001,241	3.0	1.3
ส่งออก	580,154	556,976	506,192	590,132	588,105	0.8	-0.3
นำเข้า	310,515	353,525	364,045	397,910	413,135	7.5	3.8
ดุลการค้า	269,638	203,451	142,147	192,222	174,970	-7.1	-9.0
ภาคใต้							
มูลค่าการค้า	585,989	535,920	523,360	527,654	504,290	-3.6	-4.4
ส่งออก	402,695	321,215	308,674	293,488	266,984	-9.5	-9.0
นำเข้า	183,294	214,705	214,686	234,167	237,306	6.9	1.3
ดุลการค้า	219,401	106,510	93,988	59,321	29,677	-37.5	-50.0
ภาคตะวันตก							
มูลค่าการค้า	104,407	108,786	114,835	116,679	112,581	2.0	-3.5
ส่งออก	3691	1,666	1,783	1,528	1,218	-20.6	-20.3
นำเข้า	100,716	107,119	113,052	115,151	111,363	2.6	-3.3
ดุลการค้า	-97,025	-105,453	-111,269	-113,624	-110,145	-3.3	-3.1
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้า	44,812	65,948	75,767	97,156	110,715	26.1	14.0
ส่งออก	42,978	63,626	72,148	93,257	106,818	26.3	14.5
นำเข้า	1,834	2,322	3,619	3,898	3,897	22.5	0.0
ดุลการค้า	41,144	61,304	68,529	89,359	102,921	26.6	15.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้า	92,668	119,954	118,866	135,269	152,529	13.8	12.8
ส่งออก	72,882	97,604	95,780	108,046	110,889	11.9	2.6
นำเข้า	19,786	22,350	23,087	27,224	41,640	21.8	53.0
ดุลการค้า	53,096	75,254	72,693	80,822	69,249	8.8	-14.3
ภาคตะวันออก							
มูลค่าการค้า	62,793	79,893	91,413	111,283	121,126	18.1	8.8
ส่งออก	57,908	72,865	81,811	93,813	102,196	15.4	8.9
นำเข้า	4,885	7,028	9,602	17,470	18,930	42.7	8.4
ดุลการค้า	53,022	65,837	72,210	76,343	83,267	12.2	9.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3 การค้าชายแดนรายภาค

การค้าชายแดนรายภาคจำแนกเป็น 5 ภาค ได้แก่ (1) การค้าชายแดนผ่านภาคใต้ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศมาเลเซีย และเมียนมา (2) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศ สปป.ลาว และกัมพูชา (3) การค้าชายแดนผ่านภาคเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมาและ สปป.ลาว (4) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศกัมพูชา และ (5) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันตก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมา

1.3.1 ภาคใต้ : ภาคใต้มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุด โดยปี 2558 มีมูลค่าการค้า 504,290 ล้านบาท และในช่วงปี 2554-2558 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.6 ต่อปี และมูลค่าการค้าในปี 2558 ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 4.4 รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าการค้า 152,529 ล้านบาท ภาคตะวันออก (121,126 ล้านบาท) ภาคตะวันตก (112,581 ล้านบาท) และภาคเหนือ (110,715 ล้านบาท)

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ภาคใต้มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด โดยในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออก 266,984 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่า 110,889 ล้านบาท ภาคเหนือ (106,818 ล้านบาท) ภาคตะวันออก (102,196 ล้านบาท) และภาคตะวันตก (1,218 ล้านบาท) อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการส่งออกของภาคใต้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ภาคใต้มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด โดยในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้า 237,306 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันตก (111,363) ล้านบาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (41,640 ล้านบาท) ภาคตะวันออก (18,930 ล้านบาท) และภาคเหนือ (3,897 ล้านบาท) มูลค่าการนำเข้าเพิ่มสูงขึ้นในปี 2555 ทรงตัวในช่วงปี 2555 - 2556 และเพิ่มสูงขึ้นในช่วงปี 2556 - 2558

ภาคใต้ได้เปรียบดุลการค้าสูงสุด โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 29,677 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2554-2558 ความได้เปรียบดุลการค้าลดลงมาโดยตลอด โดยลดลงจาก 219,401 ล้านบาท ในปี 2554 เนื่องจากการส่งออกลดลง ขณะที่การนำเข้าสูงขึ้น โดยในช่วงปี 2554 - 2558 การส่งออกลดลงจาก 402,695 ล้านบาท เหลือ 266,984 ล้านบาท และการนำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 183,294 ล้านบาท เป็น 237,306 ล้านบาท

การค้าชายแดนในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นการค้ากับมาเลเซีย โดยคิดเป็นประมาณร้อยละ 96 ซึ่งค้าขายผ่าน จ.สงขลา ยะลา นราธิวาส สตูล และปัตตานี และเป็นการค้ากับเมียนมาเพียงประมาณร้อยละ 4 ซึ่งค้าขายผ่าน จ.ระนอง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการค้ากับเมียนมาลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6.9 ต่อปี โดยการส่งออกลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6.9 ต่อปี และการนำเข้าลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 4.3 ต่อปี ภาคใต้ได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6.8 ต่อปี

ตารางที่ 5 : มูลค่าการค้าขายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (54-58) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (57-58) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
ภาคใต้							
มูลค่าการค้ารวม	585,989	535,920	523,360	527,654	504,290	-3.6	-4.4
ส่งออก	402,695	321,215	308,674	293,488	266,984	-9.5	-9.0
นำเข้า	183,294	214,705	214,686	234,167	237,306	6.9	1.3
ดุลการค้า	219,401	106,510	93,988	59,321	29,677	-37.5	-50.0
ภาคใต้-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้า	560,655	515,923	501,402	507,655	485,759	-3.5	-4.3
ส่งออก	379,364	303,020	288,051	274,992	250,049	-9.7	-9.1
นำเข้า	181,291	212,904	213,351	232,663	235,710	7.0	1.3
ดุลการค้า	198,073	90,116	74,700	42,329	14,339	-45.3	-66.1
ภาคใต้-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	25,334	19,996	21,958	19,999	18,531	-6.9	-7.3
ส่งออก	23,331	18,195	20,623	18,495	16,935	-6.9	-8.4
นำเข้า	2,003	1,801	1,335	1,503	1,597	-4.3	6.2
ดุลการค้า	21,328	16,394	19,288	16,992	15,338	-6.8	-9.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3.2 ภาคเหนือ : มูลค่าการค้าของภาคเหนือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.1 ต่อปี มูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออก และการค้าส่วนใหญ่เป็นการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2556 มูลค่าการค้ากับเมียนมาคิดเป็น 83,583 ล้านบาท ขณะที่เป็นการค้ากับสปป.ลาว 27,132 ล้านบาท

(1) **มูลค่าการส่งออก :** เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.3 ต่อปี และในปี 2558 การส่งออกมีมูลค่า 106,818 ล้านบาท การส่งออกของภาคเหนือส่วนใหญ่ไปยังเมียนมาโดยในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.1 ต่อปี และในปี 2558 มีมูลค่า 82,667 ล้านบาท สำหรับการส่งออกไปยัง สปป.ลาวมีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกไปยังเมียนมา โดยมีมูลค่าการส่งออก 24,152 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2554-2558 การส่งออกไปยัง สปป.ลาวขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 27.1 ต่อปี

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** มูลค่าการนำเข้ามีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออก โดยในช่วงปี 2554-2558 มีมูลค่าการนำเข้า 3,897 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 22.5 ต่อปี

การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.6 ต่อปี โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 102,921 ล้านบาท ซึ่งการได้เปรียบดุลการค้าส่วนใหญ่เกิดจากการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมา 81,751 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว 21,171 ล้านบาท

ตารางที่ 6 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (54-58) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (57-58) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	44,812	65,948	75,767	97,156	110,715	26.1	14.0
ส่งออก	42,978	63,626	72,148	93,257	106,818	26.3	14.5
นำเข้า	1,834	2,322	3,619	3,898	3,897	22.5	0.0
ดุลการค้า	41,144	61,304	68,529	89,359	102,921	26.6	15.2
ภาคเหนือ-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	34,634	51,689	60,072	77,709	83,583	25.6	7.6
ส่งออก	33,577	50,114	57,045	73,983	82,667	26.1	11.7
นำเข้า	1,057	1,576	3,027	3,726	916	22.2	-75.4
ดุลการค้า	32,520	48,538	54,018	70,257	81,751	26.7	16.4
ภาคเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	10,178	14,259	15,694	19,446	27,132	28.4	39.5
ส่งออก	9,401	13,512	15,102	19,274	24,152	27.1	25.3
นำเข้า	777	747	592	172	2,981	383.6	-1629.9
ดุลการค้า	8,623	12,765	14,510	19,102	21,171	26.0	10.8

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การค้ากับ สปป.ลาว เป็นส่วนสำคัญของการค้าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการค้ากับสปป.ลาว ในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 149,342 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าการค้ากับกัมพูชามีเพียง 3,187 ล้านบาท

- (1) **มูลค่าการส่งออก :** เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2554-2558 โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.8 ต่อปี ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออก 110,889 ล้านบาท และเป็นการส่งออกไปยัง สปป.ลาวถึง 108,582 ล้านบาท ขณะที่การส่งออกไปยังกัมพูชามีเพียง 2,307 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2554-2558 การส่งออกไปยังกัมพูชาเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 23.9 ต่อปี
- (2) **มูลค่าการนำเข้า :** เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2554-2558 โดยการนำเข้าในปี 2558 มีมูลค่า 41,640 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 21.8 ต่อปี เป็นการนำเข้าจากสปป.ลาว 40,760 ล้านบาท และการนำเข้าจากกัมพูชาเพียง 879 ล้านบาท

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เปรียบดุลการค้ากับทั้ง สปป.ลาว และกัมพูชา โดยในช่วงปี 2554-2558 การได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.7 ต่อปี และการได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.7 ต่อปี ซึ่งในปี 2558 การได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว และกัมพูชามีมูลค่า 67,822 ล้านบาท และ 1,428 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 7 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (54-58) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (57-58) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	92,668	119,954	118,866	135,269	152,529	13.8	12.8
ส่งออก	72,882	97,604	95,780	108,046	110,889	11.9	2.6
นำเข้า	19,786	22,350	23,087	27,224	41,640	21.8	53.0
ดุลการค้า	53,096	75,254	72,693	80,822	69,249	8.8	-14.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	91,483	117,757	116,443	132,087	149,342	13.5	13.1
ส่งออก	71,724	95,547	93,503	105,133	108,582	11.7	3.3
นำเข้า	19,759	22,210	22,940	26,954	40,760	21.1	51.2
ดุลการค้า	51,965	73,337	70,563	78,179	67,822	8.7	-13.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กัมพูชา							
มูลค่าการค้า	1,185	2,196	2,424	3,182	3,187	31.8	0.1
ส่งออก	1,158	2,056	2,277	2,912	2,307	23.9	-20.8
นำเข้า	27	140	147	270	879	183.3	226.2
ดุลการค้า	1,131	1,917	2,130	2,643	1,428	14.7	-46.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3.4 ภาคตะวันออก : มูลค่าการค้าชายแดนของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.1 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 121,126 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 8.8 โดยมูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออก และการค้าทั้งหมดเป็นการค้ากับกัมพูชา

(1) มูลค่าการส่งออก : มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.4 ต่อปี และในปี 2558 มีมูลค่า 102,196 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 8.9

- (2) มูลค่าการนำเข้า : มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นภาคที่มีการขยายตัวของการนำเข้าในช่วงปี 2554-2558 สูงที่สุด โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 42.7 ต่อปี และในปี 2558 มีมูลค่า 18,930 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ถึงร้อยละ 8.4

การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2554-2558 การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.2 ต่อปี โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 83,267 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 9.1

ตารางที่ 8 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (54-58) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-58) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
ภาคตะวันออก-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	62,793	79,893	91,413	111,283	121,126	18.1	8.8
ส่งออก	57,908	72,865	81,811	93,813	102,196	15.4	8.9
นำเข้า	4,885	7,028	9,602	17,470	18,930	42.7	8.4
ดุลการค้า	53,022	65,837	72,210	76,343	83,267	12.2	9.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

- 1.3.5 ภาคตะวันตก : มูลค่าการค้าในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่า 112,581 ล้านบาท อย่างไรก็ตามก็ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 3.5

- (1) มูลค่าการส่งออก : มูลค่าการส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2558 มีมูลค่าส่งออก 1,218 ล้านบาท ลดลงจาก 3,691 ล้านบาท ในปี 2554
- (2) มูลค่าการนำเข้า : มูลค่าการนำเข้าเป็นส่วนสำคัญของมูลค่าการค้า โดยมูลค่าการนำเข้าสูงกว่ามูลค่าการส่งออกอย่างมาก และในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2558 มีการนำเข้า 111,363 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าก๊าซธรรมชาติผ่าน จ.กาญจนบุรี

ภาคตะวันตกเสียเปรียบดุลการค้ากับเมียนมาโดยตลอด โดยในช่วงปี 2554-2558 เสียเปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.3 ต่อปี และในปี 2558 เสียเปรียบดุลการค้า 110,145 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 3.1

ตารางที่ 9 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (54-58) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-58) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		

ภาคตะวันตก-เมียนมา

มูลค่าการค้ารวม	104,407	108,786	114,836	116,679	112,581	2.0	-3.5
ส่งออก	3,691	1,666	1,783	1,528	1,218	-20.6	-20.3
นำเข้า	100,716	107,119	113,052	115,151	111,363	2.6	-3.3
ดุลการค้า	-97,025	-105,453	-111,269	-113,624	-110,145	-3.3	3.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป

การค้าชายแดนของไทยในระยะต่อไปต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของการพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558 ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่สนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าชายแดนของไทย นอกจากนี้ ประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทยแต่ละประเทศมีนโยบายการพัฒนาและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน โดยมาเลเซียมีนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมที่เน้นฐานความรู้ การสร้างนวัตกรรมและการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะเป็นโอกาสให้การส่งออกสินค้าชั้นกลางของไทยไปยังมาเลเซียขยายตัวมากขึ้น และการพัฒนาเมืองโกตาปุตรา รัฐเคดาห์ ซึ่งอยู่ติดกับแนวชายแดนไทย (ด่านบ้านประกอบ อ.นาทวี จ.สงขลา) เป็นเมืองยาง (Rubber City) จะทำให้มาเลเซียต้องการวัตถุดิบเพื่อป้อนอุตสาหกรรมที่มากขึ้นในระยะต่อไป นอกจากนี้ ในระยะปี 2559 - 2563 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจมาเลเซียฉบับที่ 11 ได้ให้ความสำคัญกับภาคบริการ และธุรกิจก่อสร้างในการเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยพัฒนาเมืองสำคัญของประเทศ 4 แห่ง ได้แก่ กัวลาลัมเปอร์ ยะโฮร์บาห์รู กูชิง และโกตาकिनะปะลู โดยจะก่อสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้เพียงพอและเชื่อมโยงระบบขนส่งต่างๆ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท ดังนั้นประเทศไทยควรติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาในมาเลเซียเพื่อหาช่องทางใช้ประโยชน์ในด้านการค้าชายแดนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

สำหรับในส่วนของประเทศไทยได้มีแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลาซึ่งตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ชายแดนอำเภอสะเดา โดยจะพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภาคใต้ ซึ่งรัฐสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเขตอุตสาหกรรม รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์และมาตรการอื่นๆ ที่จะสนับสนุนการลงทุน โดยมีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ เช่น การก่อสร้างจุดผ่านแดนสะเดาแห่งใหม่ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาความแออัดของการขนส่งและการเดินทางข้ามแดนระหว่างไทย-มาเลเซียที่มีในปัจจุบัน การพัฒนา Motorway ระหว่างหาดใหญ่-สะเดา ซึ่งเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะทำให้การขนส่งระหว่างหาดใหญ่-สะเดามีความรวดเร็วและปลอดภัยขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ยังเป็นอุปสรรคต่อการค้าชายแดนของไทยทั้งด้านการจับจ่ายซื้อสินค้า การทำธุรกิจการค้าและการ

ลงทุนบริเวณชายแดน นอกจากนั้นด้านศุลกากรสะดวกซึ่งเป็นช่องทางการค้าสำคัญยังคงมีความแออัดในการขนส่งข้ามแดน

สำหรับ**เมียนมาร์** ปัจจุบันมีนโยบายเปิดประเทศซึ่งสนับสนุนให้มีการลงทุนจากต่างประเทศและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษใน 3 พื้นที่หลัก ได้แก่ เขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าก์ผุย และเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายจะเพิ่มความต้องการสินค้าจากต่างประเทศมากขึ้น นอกจากนั้นเมียนมาร์ได้เร่งผลักดันการพัฒนาด่านท่าซี้เหล็ก-แม่สายให้เป็นตลาดศูนย์กลางการค้าอินโดจีนและการท่องเที่ยว ซึ่งจะสนับสนุนให้เป็นช่องทางในการขนส่งสินค้าในเส้นทางแม่สาย-ท่าซี้เหล็ก-เชียงตุง-โมนละ (Mong La)-สิบสองปันนา (จีน) และเส้นทางแม่สาย-ท่าซี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี (เมืองหลวงของรัฐฉาน) ซึ่งจะทำให้การค้าและการท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้นในอนาคต

ที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาโครงการขนส่งเชื่อมโยงระหว่างไทย-เมียนมาร์หลายโครงการ โดยเฉพาะเส้นทางเส้นทางในฝั่งเมียนมาร์ระหว่างเมียวดี (ตรงข้ามอำเภอแม่สอด) – ย่างกุ้ง โดยช่วงเชิงเขาตะนาวศรี – กอกะเร็ก ซึ่งเป็นช่วงที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขนส่งได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนสิงหาคม 2558 และไทยและเมียนมาร์ได้ก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ แห่งที่ 2 ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2560 ซึ่งจะส่งผลให้การขนส่งข้ามแดนระหว่างแม่สอด-เมียวดี (เมียนมาร์) มีความสะดวกและรวดเร็วขึ้นในอนาคต รวมทั้งการพัฒนาสนามบินแม่สอดให้สามารถรองรับเครื่องบิน Boeing 737 ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในฝั่งไทยและฝั่งเมียนมาร์ทั้งในส่วนของขนส่งและการขยายตลาด นอกจากนั้น ไทยได้มีแผนพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก (แม่สอด) ซึ่งจะเป็นฐานเศรษฐกิจแห่งใหม่ของประเทศและสามารถจะพัฒนาเป็นฐานการผลิตร่วม (Co-production) กับเขตการค้าและอุตสาหกรรมเมียวดีได้ในอนาคต และแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงรายบริเวณชายแดนอำเภอแม่สาย เชียงแสน และเชียงของ ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการลงทุนซึ่งจะใช้วัตถุดิบทั้งในประเทศไทยและจากเมียนมาร์ การค้าระหว่างไทย-เมียนมาร์และประเทศอื่นที่อยู่ใกล้เคียง และการจ้างงานทั้งแรงงานไทยและเมียนมาร์ นอกจากนี้ เมียนมาได้มีรัฐบาลพลเรือนเป็นครั้งแรกในรอบหลายสิบปี ซึ่งมีแนวโน้มเปิดกว้างในนโยบายด้านเศรษฐกิจและการต่างประเทศที่จะอำนวยความสะดวกต่อการค้าและการลงทุนในเมียนมามากขึ้น

ในส่วนของ **สปป.ลาว** มีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบัน สปป.ลาวเป็นประเทศผู้ส่งออกพลังงานไฟฟ้าสำคัญในอาเซียน โดยการส่งออกพลังงานไฟฟ้าจะมายังไทยเป็นหลัก ส่วนที่เหลือจะส่งไปเวียดนาม และกัมพูชา และในอนาคต สปป.ลาว มีแผนจะส่งออกพลังงานไฟฟ้าไปยังเมียนมา โดย สปป.ลาว ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแล้ว 38 โรง มีมูลค่าการก่อสร้างมากกว่า 350,000 ล้านบาท ซึ่งภายในปี 2560 ภาคใต้ของลาวจะมีโรงไฟฟ้าพลังน้ำเพิ่มขึ้นอีก 4 แห่ง ได้แก่ 1) โรงไฟฟ้าเซกะหมาน 4 2) โรงไฟฟ้าเซกะหมาน ซานไฮ 3) โรงไฟฟ้าเซกอง 3 และ 4) โรงไฟฟ้าเซกอง 3 เอ็ชเอ ซึ่งจะทำให้มีความต้องการในการนำเข้าวัสดุก่อสร้างและอุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบในภาคอุตสาหกรรมจำนวนมาก ดังนั้นจากภาพรวมการพัฒนาของ สปป.ลาว จะเป็นโอกาสที่ดีสำหรับไทยในการพัฒนาการค้าชายแดนไปพร้อมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว

นอกจากนี้สะพานข้ามแม่น้ำโขงเชื่อมระหว่างแขวงไซยะบุรีกับแขวงหลวงพระบาง ซึ่งเปิดใช้งานเมื่อปี 2556 สามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างประเทศจากจุดผ่านแดนถาวรท่าลี่ ผ่านเส้นทางหมายเลข 4 เข้าสู่หลวงพระบาง และต่อไปยังจีนตอนใต้และเวียดนามได้อีกเส้นทางหนึ่ง รวมทั้งโครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 9 ช่วงทางผ่านแขวงสะหวันนะเขตระยะทางกว่า 100

กิโลเมตร (เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงมาตรฐานอาเซียน โดยทางหลวงหมายเลข 9 เป็นเส้นทางหลักเชื่อมระหว่างชายแดนไทย (มุกดาหาร) ผ่าน สปป.ลาวไปถึงชายแดนเวียดนาม) จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่งสินค้าระหว่างไทย-ลาว-เวียดนามได้อย่างมาก

สำหรับ**กัมพูชา**ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไทยและประเทศกัมพูชาอยู่ในระดับที่ดีส่งผลให้ความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชามีเสถียรภาพมากขึ้น และสินค้าไทยเป็นที่ยอมรับของคนกัมพูชาทั้งในด้านคุณภาพและราคา และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของกัมพูชามีแนวโน้มที่ดีซึ่งเป็นผลมาจากการส่งออกและการเติบโตของภาคบริการและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมจากต่างชาติ นอกจากนี้ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตราดจะสนับสนุนการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างกันให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งการเปิดจุดผ่านแดนแห่งใหม่ ณ บ้านหนองเอี่ยน (สระแก้ว) - สตึงบท จะช่วยแก้ปัญหาความแออัดของการขนส่งข้ามแดน ณ ด้านที่มีในปัจจุบัน นอกจากนี้ กัมพูชาจะปรับปรุงถนนช่วงอำเภอสรีโสภณ - ด้านชายแดนปอยเปต (ระยะทาง 49 กิโลเมตร) โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนจากจีน ซึ่งจะทำให้การขนส่งระหว่างด่านบ้านคลองลึก อำเภอรัญประเทศไย่งพนมเปญมีความสะดวกมากขึ้น อย่างไรก็ตามการค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชายังมีปัญหาอุปสรรค เช่น การค้าบริเวณชายแดนส่วนใหญ่ไม่มีการทำสัญญาและไม่ผ่านระบบธนาคารเนื่องจากค่าบริการสูงและมีความล่าช้า ถนนในกัมพูชายังไม่พร้อมรองรับการขนส่งส่งผลให้การขนส่งสินค้าใช้เวลานาน สินค้าชำรุดเสียหายและค่าขนส่งมีราคาสูง

ปัจจุบันทุกประเทศอยู่ระหว่างการปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและการเข้าอยู่ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น การปรับปรุงเส้นทางการขนส่งในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่ง การปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการลงทุน ซึ่งรวมถึงการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทยบริเวณพื้นที่ชายแดน และการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะช่วยเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไปฐานการผลิตจะย้ายไปยังพื้นที่ชายแดนและประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าแรงต่ำกว่ามากขึ้น ขณะที่เมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชาจะสามารถผลิตสินค้าพื้นฐานซึ่งไทยเคยส่งไปขายได้มากประเภทมากขึ้น ดังนั้นไทยจะต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์และเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558 (มกราคม - ธันวาคม)

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2554 - 2558

2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน

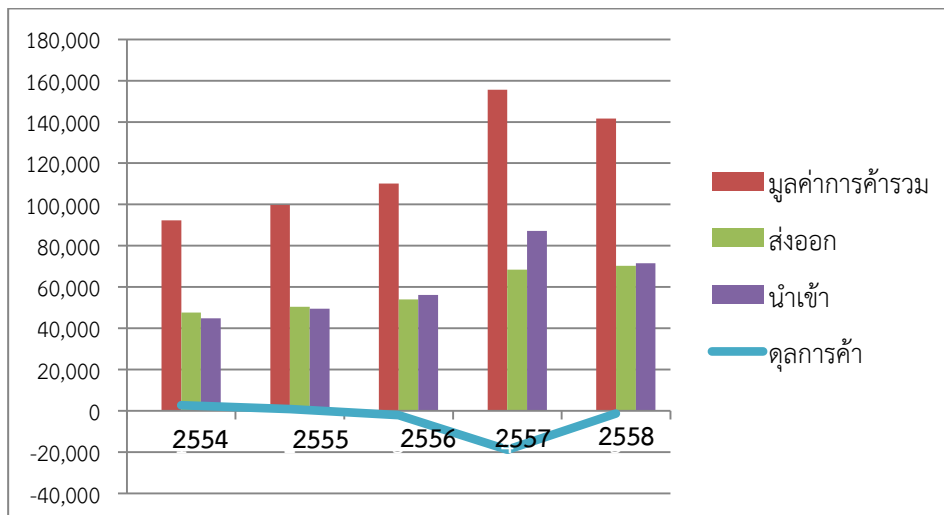
(1) มูลค่าการค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 - 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแม้ว่าลดลงในปี 2558 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.7 ต่อปี และในปี 2558 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 141,712 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 8.9 เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าลดลง

(2) มูลค่าการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้มีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 55,188 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.9 ของมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม (ร้อยละ 35.8) และสิงคโปร์ (ร้อยละ 25.3)

2.1.2 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 - 2558 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.6 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าส่งออกผ่านแดน 70,210 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2557 ร้อยละ 2.7

2.1.3 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 - 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะลดลงในช่วงปี 2557 - 2558 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.3 ต่อปี และในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 71,503 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 18

แผนภูมิที่ 3 : มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 - 2558
มูลค่า (ล้านบาท)

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.1.4 ดุลการค้า

- (1) ในช่วงปี 2554 - 2555 การได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนลดลงจนเสียเปรียบดุลการค้า ในช่วงปี 2556-2557 แต่ในปี 2558 การเสียเปรียบดุลการค้าลดลง โดยในปี 2554 ไทย ได้เปรียบดุลการค้า 2,774 ล้านบาท และลดลงจนเริ่มเสียเปรียบดุลการค้าในปี 2556 ซึ่งในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 18,776 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม การเสียเปรียบดุลการค้าลดลง เหลือ 1,293 ล้านบาท ในปี 2558
- (2) ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามมากที่สุด (3,446 ล้านบาท) รองลงมา คือ สิงคโปร์ (268 ล้านบาท) และเสียเปรียบดุลการค้ากับจีนตอนใต้ (5,007 ล้านบาท)

ตารางที่ 10 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2554 – 2558

รายการ	หน่วย : ล้านบาท					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2554-2558) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี 2557-2558 (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
การค้าผ่านแดนรวม							
มูลค่าการค้ารวม	92,363	99,816	110,164	155,533	141,712	12.7	-8.9
ส่งออก	47,569	50,353	54,022	68,379	70,210	10.6	2.7
นำเข้า	44,794	49,463	56,142	87,155	71,503	15.3	-18.0
ดุลการค้า	2,774	890	-2,119	-18,776	-1,293	-274.7	93.1
สิงคโปร์							
มูลค่าการค้า	56,869	54,571	55,742	63,174	35,862	-7.9	-43.2
ส่งออก	20,166	15,013	16,664	25,345	18,065	2.2	-28.7
นำเข้า	36,703	39,558	39,078	37,829	17,797	-12.4	-53.0
ดุลการค้า	-16,537	-24,545	-22,414	-12,485	268	26.7	102.1
จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้า	27,615	33,567	37,843	45,218	55,188	19.0	22.0
ส่งออก	19,940	25,204	23,061	21,121	25,091	7.1	18.8
นำเข้า	7,676	8,363	14,782	24,097	30,098	43.4	24.9
ดุลการค้า	12,264	16,842	8,278	-2,976	-5,007	-54.4	-68.3
เวียดนาม							
มูลค่าการค้า	7,879	11,679	16,579	47,141	50,662	70.5	7.5
ส่งออก	7,463	10,136	14,298	21,913	27,054	38.4	23.5
นำเข้า	415	1,543	2,281	25,228	23,608	329.7	-6.4
ดุลการค้า	7,048	8,593	12,016	-3,316	3,446	34.5	203.9

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.2 การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ

2.2.1 ไทย – สิงคโปร์ : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงเป็นอันดับ 3 โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 35,862 ล้านบาท รองจากจีนตอนใต้และเวียดนาม และในช่วงปี 2554 – 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 7.9 ต่อปี โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557 – 2558 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออก 18,065 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 43.2 โดยแผงวงจรไฟฟ้าเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 2,950 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.3 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 3 รองลงมา ได้แก่ เครื่องยนต์ สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (2,907 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.5) เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า (2,306 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 63.6) สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (1,140 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.8) และนมและผลิตภัณฑ์นม (1,044 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7)

การส่งออกไปยังสิงคโปร์ลดลงในปี 2558 ในหลายรายสินค้า เนื่องจากปริมาณความต้องการสินค้าในตลาดโลกค่อนข้างผันผวนอย่างหนักในช่วงปี 2558 ส่งผลให้ภาคการส่งออกของสิงคโปร์ลดลงจึงส่งผลต่อความต้องการสินค้าจากไทย นอกจากนั้นเศรษฐกิจจีนซึ่งมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของสิงคโปร์มีการชะลอตัว ส่งผลให้ในปี 2558 เศรษฐกิจสิงคโปร์มีการเติบโตเพียงร้อยละ 2.1

ตารางที่ 11 : รายการสินค้าส่งออกไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 58 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 57	ม.ค. - ธ.ค. 58		
1	แผงวงจรไฟฟ้า	3,040	2,950	-3.0	16.3
2	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	3,360	2,907	-13.5	16.1
3	เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า	6,329	2,306	-63.6	12.8
4	สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ	1,557	1,140	-26.8	6.3
5	นมและผลิตภัณฑ์นม	935	1,044	11.7	5.8
	อื่นๆ	10,124	7,718	-23.8	42.7
	รวม	25,345	18,065	-28.7	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้า 17,797 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 28.7 โดยในปี 2558 สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียงเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่า 3,088 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 32,370.9 รองลงมา ได้แก่ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (2,053 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 46.9) แผงวงจรไฟฟ้า (1,799 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 66.5) เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ (1,282 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 92.4) และ กระดาษและกระดาษแข็ง (1,078 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.6)

ตารางที่ 12 : รายการสินค้านำเข้าจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 58 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 57	ม.ค. - ธ.ค. 58		
1	สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง	10	3,088	32,370.9	17.4
2	เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	3,865	2,053	-46.9	11.5
3	แผงวงจรไฟฟ้า	5,376	1,799	-66.5	10.1
4	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	16,825	1,282	-92.4	7.2
5	กระดาษและกระดาษแข็ง	614	1,078	75.6	6.1
	อื่นๆ	11,140	3,503	-68.6	19.7
	รวม	37,829	17,797	-53.0	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

การนำเข้าของไทยจากสิงคโปร์ในปี 2558 มีเพียงสินค้าในประเภทสื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากจากปี 2557 นอกนั้นหลายรายการมีการนำเข้าลดลงอย่างมาก ในภาพรวมการนำเข้าของไทยจากสิงคโปร์ในปี 2558 ลดลงถึงร้อยละ 53 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ

ในปี 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ 268 ล้านบาท โดยต่างจากในช่วงปี 2554 - 2557 ซึ่งไทยขาดดุลการค้ามาโดยตลอด

(2) การค้าผ่านแดนไทย – สิงคโปร์ ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

ด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ที่มีมูลค่าการค้าเกิน 1 หมื่นล้านบาท มีเพียงด่านเดียว คือ ด่านศุลกากรสะเตา ซึ่งในช่วงปี 2554 – 2558 มูลค่าการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 6.7 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 35,862 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 43.2 และได้เปรียบดุลการค้า 268 ล้านบาท ซึ่งเปลี่ยนจากการเสียเปรียบดุลการค้าในปี 2557 (12,485 ล้านบาท) สำหรับการส่งออกในปี 2558 ลดลงร้อยละ 28.7 และการนำเข้าลดลงร้อยละ 53.0

ตารางที่ 13 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ - สิงคโปร์

	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน ภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	56,869	54,571	55,742	63,174	35,862	-7.9	-43.2
	ส่งออก	20,166	15,013	16,664	25,345	18,065	2.2	-28.7
	นำเข้า	36,704	39,558	39,078	37,829	17,797	-12.4	-53.0
	ดุลการค้า	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	268	20.9	-102.1
สงขลา	มูลค่าการค้า	54,183	52,939	55,742	63,174	35,862	-6.7	-43.2
	ส่งออก	20,150	15,013	16,664	25,345	18,065	2.2	-28.7
	นำเข้า	34,033	37,926	39,078	37,829	17,797	-10.4	-53.0
	ดุลการค้า	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	268	20.9	102.1
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	2,686	1,632	0	0	0	*	*
	ส่งออก	16	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	2,671	1,632	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-2,655	-1,632	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.2 ไทย – จีนตอนใต้ : ในช่วงปี 2554 – 2558 การค้าผ่านแดนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19 ต่อปี โดยในปี 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนระหว่างไทยและจีนตอนใต้มีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 1 มีมูลค่า 55,188 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 22 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่าง ปี 2557 - 2558 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

ตารางที่ 14 : รายการสินค้าส่งออกไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 58 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 57	ม.ค. - ธ.ค. 58		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	7,680	11,894	54.87	47.4
2	ผลไม้สดแช่เย็น	1,854	3,418	84.38	13.6
3	วงจรพิมพ์	622	1,998	221.52	8.0
4	น้ำตาลทราย	387	1,869	382.38	7.4
5	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	642	748	16.46	3.0
	อื่นๆ	9,936	5,163	-4.80	20.6
	รวม	21,121	25,091	18.79	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(1.1) การส่งออก : ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 25,091 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 18.8 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 11,894 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.4 ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 54.9 รองลงมา ได้แก่ ผลไม้สดแช่เย็น (3,418 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.4) วงจรพิมพ์ (1,998 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 221.5) น้ำตาลทราย (1,869 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 382.4) และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (748 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.5)

ในปี 2558 การส่งออกไปยังจีนมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และวงจรพิมพ์ เนื่องจากจีนยังคงมีความต้องการ Hybrid Hard Drive (HDD) สำหรับคอมพิวเตอร์ และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น รวมถึงการส่งออกสินค้าเกษตร ซึ่งไทยส่งผลไม้ไปยังจีนมากถึง 1 ใน 3 ของปริมาณผลไม้ที่ไทยส่งไปขายทั่วโลก

ตารางที่ 15 : รายการสินค้านำเข้าจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 58 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 57	ม.ค. - ธ.ค. 58		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	14,062	19,052	35.5	63.3
2	ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้	1,055	2,183	107.0	7.3
3	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	1,545	1,996	29.2	6.6
4	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ วิทยุ อุปกรณ์)	1,123	1,549	37.9	5.1
5	วงจรพิมพ์	1,787	1,083	-39.4	3.6
	อื่นๆ	4,525	4,236	-6.4	14.1
	รวม	24,097	30,098	24.9	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 30,098 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 24.9 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุด คือ 19,052 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.3 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 35.5 รองลงมา ได้แก่ ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (2,183 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 107) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (1,996 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.2) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ วิทยุ อุปกรณ์) (1,549 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.9) และวงจรพิมพ์ (1,083 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 39.4)

ในปี 2558 ไทยยังนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และเครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ วิทยุ อุปกรณ์) เนื่องจากผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ส่วนมากมีฐานการผลิตในจีนและสินค้านี้มีราคาย่อมเยารวมทั้งสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้ที่ยังคงมีการนำเข้ามากขึ้น เนื่องจากจีนมีกำลังการผลิตมากทำให้ได้เปรียบด้านต้นทุน

ในช่วงปี 2554 - 2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2556 ได้เปรียบดุลการค้า 8,278 ล้านบาท แต่ในช่วงปี 2557 - 2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า ซึ่งในปี 2558 เสียเปรียบดุลการค้า 5,007 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 68.3

(2) การค้าผ่านแดนไทย-จีนตอนใต้ ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนในปี 2558 มากที่สุด จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรนครพนม** ในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 147.4 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 33,951 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1,436 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออก 12,834 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 121 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้า 21,117 ล้านบาท ทั้งนี้ ไทยเสียเปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2558 เสียเปรียบดุลการค้า 8,284 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 42.1
- (2.2) **อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรเชียงของ** ในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.9 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 9,712 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.8 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออก 5,287 ล้านบาท และในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.4 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้า 4,425 ล้านบาท ทั้งนี้ ในช่วงปี 2554-2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 862 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม การได้เปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 75.5

ตารางที่ 16 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน

ด้านศุลกากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	1,598	2,672	13,384	24,329	33,951	147.4	39.5
	ส่งออก	7	336	3,114	5,010	12,834	1436.0	156.2
	นำเข้า	1,590	2,336	10,270	19,319	21,117	121.0	9.3
	ดุลการค้า	-1,583	-2,000	-7,156	-14,309	-8,284	-85.5	42.1
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	13,493	16,491	11,674	7,116	6,664	-13.1	-6.4
	ส่งออก	12,647	15,328	10,507	6,272	2,795	-26.5	-55.4
	นำเข้า	846	1,163	1,168	844	3,869	92.1	358.2
	ดุลการค้า	11,801	14,165	9,339	5,427	-1,074	-43.9	-119.8
ด้านศุลกากรในภาคเหนือ	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
ด้านเชียงใหม่	มูลค่าการค้า	5,736	7,784	8,474	9,866	9,712	14.9	-1.6
	ส่งออก	3,588	5,278	5,843	6,690	5,287	12.8	-21.0
	นำเข้า	2,149	2,506	2,632	3,176	4,425	20.4	39.3
	ดุลการค้า	1,439	2,773	3,211	3,514	862	10.6	-75.5
ด้านเชียงใหม่	มูลค่าการค้า	4,332	4,819	4,162	3,700	4,614	2.8	24.7
	ส่งออก	3,636	4,205	3,543	3,026	3,972	4.1	31.2
	นำเข้า	695	613	619	674	642	-1.7	-4.6
	ดุลการค้า	29,414	3,592	2,924	2,353	3,330	6.4	41.5
ด้านศุลกากรแม่สาย	มูลค่าการค้า	68	78	75	144	234	41.3	62.4
	ส่งออก	61	56	55	123	204	44.8	65.0
	นำเข้า	7	22	20	20	30	63.5	46.7
	ดุลการค้า	55	34	35	103	174	57.1	68.6
ด้านทุ่งช้าง (น่าน)	มูลค่าการค้า	0	7	71	62	14	*	-77.6
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	7	71	62	14	*	-77.6
	ดุลการค้า	0	-7	-71	-62	-14	*	77.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.3 ไทย – เวียดนาม : ในช่วงปี 2554 – 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 70.5 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 50,662 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.5 โดยประเภทสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557 – 2558 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 27,054 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 23.5 โดยเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 10,432 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.6 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 30.9 รองลงมาได้แก่ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง (9,653 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.3) หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ (2,729 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 17.4) ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้า (1,841 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.4) และผ้าฝ้ายและด้าย (331 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2)

ตารางที่ 17 : รายการสินค้าส่งออกไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 58 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 57	ม.ค. - ธ.ค. 58		
1	เครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์	7,967	10,432	30.9	38.6
2	ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	7,244	9,653	33.3	35.7
3	หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ	3,306	2,729	-17.4	10.1
4	ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้า	1,127	1,841	63.4	6.8
5	ผ้าฝ้ายและด้าย	330	331	0.2	1.2
	อื่นๆ	1,939	2,069	6.7	7.6
	รวม	21,913	27,054	23.5	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ในปี 2558 เวียดนามมีอัตราการเติบโตของ GDP ร้อยละ 6.7 ซึ่งสูงที่สุดในรอบ 5 ปี เนื่องจากการเติบโตของอุตสาหกรรมที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้สินค้าอุปโภคบริโภค เช่น เครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง และผ้าฝ้ายและด้าย ที่ส่งออกจากไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้าที่ใช้ในการผลิตเพื่ออุตสาหกรรม เนื่องจากปี 2558 อุตสาหกรรมเหล็กในเวียดนามขยายตัวอย่างมาก เนื่องจากการเร่งออกใบอนุญาตการลงทุนก่อสร้างโรงงานผลิตเหล็ก ซึ่งแตกต่างจากประเทศอื่นในอาเซียนที่ไม่มีการเพิ่มกำลังการผลิตมากนัก

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2558 ไทยมีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 23,608 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 6.4 โดยเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่านำเข้า 19,341 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.9 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 10.2 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (1,566 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.3) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (601 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ

219.6) วงจรพิมพ์ (567 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 241.8) และมอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ (426 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1)

ตารางที่ 18 : รายการสินค้านำเข้าจากเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 58 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58		
1	เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	21,541	19,341	-10.2	81.9
2	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	1,806	1,566	-13.3	6.6
3	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง	188	601	219.6	2.5
4	วงจรพิมพ์	166	567	241.8	2.4
5	มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ	430	426	-1.0	1.8
	อื่นๆ	1,098	1,108	0.9	4.7
	รวม	25,228	23,608	-6.4	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

* หมายเหตุ : มูลค่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ปี 2556 ไม่อยู่ใน 50 อันดับ

ข้อมูลจากรายงานสรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมปี 2558 และแนวโน้มปี 2559 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ระบุว่า การนำเข้าเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ รวมถึงสินค้าอิเล็กทรอนิกส์บางประเภท เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ จากประเทศอาเซียนในปี 2558 ลดลง เนื่องจากกำลังซื้อในประเทศไทยชะลอตัวลง และผู้บริโภคมีการระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น

ในช่วงปี 2554 -2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามเกือบทุกปี ยกเว้นปี 2557 ซึ่งไทยเสียเปรียบดุลการค้าเนื่องจากการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2556 มากถึงร้อยละ 398.8

(2) การค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

ด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามมากที่สุด คือ ด่านศุลกากรนครพนม โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้า 44,151 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 10.7 สำหรับการส่งออกในปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.7 และการนำเข้าลดลงร้อยละ 8.8 โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 1,311 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 (ไทยเสียเปรียบดุลการค้า) ร้อยละ 118.4

ตารางที่ 19 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน

ด้านศุลกากร	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	1,686	3,198	8,501	39,889	44,151	158.9	10.7
	ส่งออก	1,686	3,195	7,576	16,392	22,731	95.4	38.7
	นำเข้า	0	3	924	23,497	21,420	*	-8.8
	ดุลการค้า	1,686	3,192	6,652	-7,106	1,311	27.3	118.4
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	2,825	4,802	5,259	6,166	4,815	18.7	-21.9
	ส่งออก	2,551	3,368	3,928	4,468	2,690	5.7	-39.8
	นำเข้า	274	1,434	1,331	1,699	2,124	117.2	25.1
	ดุลการค้า	2,276	1,934	2,597	2,769	566	-13.4	-79.6
ด้านบึงกาฬ	มูลค่าการค้า	1,988	1,991	1,587	580	629	-18.8	8.5
	ส่งออก	1,978	1,973	1,573	565	613	-19.0	8.6
	นำเข้า	10	18	15	15	16	17.2	5.9
	ดุลการค้า	1,968	1,955	1,559	550	598	-19.3	8.7
ด้านอรัญประเทศ	มูลค่าการค้า	746	893	771	482	1,004	19.1	108.1
	ส่งออก	722	871	765	471	991	20.2	110.6
	นำเข้า	25	22	6	12	13	4.6	7.1
	ดุลการค้า	697	849	759	459	978	21.2	113.3
ด้านหนองคาย	มูลค่าการค้า	559	727	451	13	10	-33.3	-28.3
	ส่งออก	526	724	449	13	9	-31.9	-30.2
	นำเข้า	33	3	2	0	0	61.4	480.0
	ดุลการค้า	493	721	448	13	9	-30.2	-32.1
ด้านคลองใหญ่	มูลค่าการค้า	0	6	10	10	41	*	313.4
	ส่งออก	0	5	6	4	6	*	28.5
	นำเข้า	0	1	4	5	35	*	544.1
	ดุลการค้า	0	5	3	-1	-29	*	-2,741.7
ด้านจันทบุรี	มูลค่าการค้า	1	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	1	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	1	0	0	0	0	*	*
ด้านท่าลี่ (เลย)	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
ด้านช่องจอม (สุรินทร์)	มูลค่าการค้า	1	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	1	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-1	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3 การค้าผ่านแดนรายภาค

ตารางที่ 20 : การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านรายภาค ปี 2554 – 2558

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2554-2558) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2557-2558) (%)
	2554	2555	2556	2557	2558		
ภาคใต้ – สิงคโปร์							
มูลค่าการค้ารวม	56,869	54,571	55,742	63,174	35,861	-7.9	-43.2
ส่งออก	20,166	15,013	16,664	25,345	18,065	2.2	-28.7
นำเข้า	36,704	39,558	39,078	37,829	17,797	-12.4	-53.0
ดุลการค้า	-16,538	-24,545	-22,414	-12,485	268	26.7	102.1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - จีนตอนใต้และเวียดนาม							
มูลค่าการค้ารวม	22,149	29,882	40,856	78,094	90,219	44.6	15.5
ส่งออก	19,395	24,924	27,147	32,719	41,672	21.3	27.4
นำเข้า	2754	4,957	13,709	45,374	48,547	123.6	7.0
ดุลการค้า	16,641	19,967	13,438	-12,655	-6,875	-40.3	45.7
ภาคเหนือ - จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้ารวม	10,136	12,688	12,782	13,772	14,573	9.9	5.8
ส่งออก	7,285	9,540	9,440	9,840	9,462	7.6	-3.8
นำเข้า	2,851	3,149	3,341	3,932	5,111	16.1	30.0
ดุลการค้า	4,435	6,391	6,099	5,908	4,351	2.5	-26.3
ภาคตะวันออก - เวียดนาม							
มูลค่าการค้ารวม	748	899	780	492	1,044	20.6	112.2
ส่งออก	723	876	771	475	997	20.2	109.8
นำเข้า	25	22	10	17	48	45.4	176.6
ดุลการค้า	698	854	761	458	949	19.7	107.3
อื่นๆ							
มูลค่าการค้ารวม	2,462	1,777	3	1	13	161.3	827.5
ส่งออก	0	0	0	0	13	*	*
นำเข้า	2,462	1,777	3	1	0	-67.6	-88.0
ดุลการค้า	-2,462	-1,777	-3	-1	13	296.5	1,003.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.3.1 ภาคใต้ – สิงคโปร์ : ในช่วงปี 2554 - 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนมีความผันผวน โดยในปี 2555 มูลค่าการค้าผ่านแดนลดลง แล้วเพิ่มขึ้นในปี 2556 -2557 และลดลงในปี 2558 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 7.9 ต่อปี ซึ่งในปี 2558 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 35,862 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 43.2 โดยมีการส่งออกและนำเข้า ดังนี้

(1) **การส่งออก :** ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 18,065 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 28.7 อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2554 – 2558 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.2 ต่อปี

(2) **การนำเข้า :** ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 17,797 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 53 โดยในช่วงปี 2554-2558 มูลค่าการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 12.4 ต่อปี

ในช่วงปี 2554 -2557 ภาคใต้เสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์มาโดยตลอด แต่ได้เปรียบดุลการค้าในปี 2558 ซึ่งในช่วงปี 2554-2558 ขาดดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 26.7 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 268 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 102.1

ตารางที่ 21 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์

	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน ภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	56,869	54,571	55,742	63,174	35,862	-7.9	-43.2
	ส่งออก	20,166	15,013	16,664	25,345	18,065	2.2	-28.7
	นำเข้า	36,704	39,558	39,078	37,829	17,797	-12.4	-53.0
	ดุลการค้า	-16,538	-24,545	-22,414	-12,485	268	26.7	102.1
สงขลา	มูลค่าการค้า	54,183	52,939	55,742	63,174	35,862	-6.7	-43.2
	ส่งออก	20,150	15,013	16,664	25,345	18,065	2.2	-28.7
	นำเข้า	34,033	37,926	39,078	37,829	17,797	-10.4	-53.0
	ดุลการค้า	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	268	20.9	-102.1
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	2,686	1,632	0	0	0	*	*
	ส่งออก	16	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	2,671	1,632	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-2,655	-1,632	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.3.2 ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ – จินตอนใต้และเวียดนาม : เป็นภาคที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนมากที่สุด โดยในช่วงปี 2554 - 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 44.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2558 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 90,219 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 15.5

(1) **การส่งออก :** ภาคตะวันออกเฉิยเหนือมีมูลค่าการส่งออกผ่านแดนสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 41,672 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 27.4 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 21.3 ต่อปี

(2) **การนำเข้า :** ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 48,547 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 123.6 ต่อปี

ในปี 2558 จังหวัดนครพนม เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉิยเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุด โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 78,101 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 21.6 มูลค่าการส่งออก 35,564 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 66.2 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 22,731 ล้านบาท และไปยังจินตอนใต้ 12,834 ล้านบาท และการนำเข้าผ่านแดนมีมูลค่า 42,537 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 21,420 ล้านบาท และนำเข้าจากจีน 21,117 ล้านบาท และดุลการค้าผ่านแดนขาดดุลรวม 6,973 ล้านบาท โดยขาดดุลการค้ากับจีน 8,284 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 1,311 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร

ในปี 2558 จังหวัดมุกดาหาร มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 11,479 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 13.6 การส่งออกมีมูลค่า 5,485 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 48.9 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 2,690 ล้านบาท และส่งออกไปยังจีน 2,795 ล้านบาท ขณะที่การนำเข้าผ่านแดนปี 2558 มีมูลค่า 5,994 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 2,124 ล้านบาท และนำเข้าจากจีน 3,869 ล้านบาท ดุลการค้าผ่านแดนรวมจังหวัดมุกดาหารปี 2558 เสียเปรียบดุลการค้ากับทั้งจีนและเวียดนามรวม 509 ล้านบาท โดยเสียเปรียบดุลการค้ากับจีน 1,074 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 566 ล้านบาท

ในช่วงปี 2554-2555 การค้าผ่านแดนไปยังจินตอนใต้และเวียดนามอาศัยด่านศุลกากรมุกดาหารเป็นช่องทางหลักในการขนส่ง แต่หลังจากที่สะพานข้ามแม่น้ำโขง ณ จังหวัดนครพนมก่อสร้างแล้วเสร็จการขนส่งไปยังเวียดนามและจินตอนใต้ได้หันมาใช้ด่านศุลกากรนครพนมเป็นช่องทางในการขนส่งมากขึ้นเนื่องจากมีระยะทางไปถึงตลาดในเวียดนามและชายแดน สปป.ลาว-จีน (เพื่อขนส่งต่อเข้าประเทศจีน) สั้นกว่าการขนส่งผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร ดังนั้นในช่วงปี 2556 เป็นต้นมา มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมสูงกว่ามูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารอย่างมาก โดยในปี 2558 การค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมมีมูลค่าประมาณ 6.8 เท่า ของมูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร

ตารางที่ 22 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จีนตอนใต้ และเวียดนาม

จังหวัด	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57 - 58 (%)
มูลค่าการค้าผ่าน แดนจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียง เหนือ - จีน ตอนใต้และ เวียดนาม	มูลค่าการค้า	22,149	29,882	40,856	78,094	90,219	44.6	15.5
นครพนม	ส่งออก	19,395	24,924	27,147	32,719	41,672	21.3	27.4
	นำเข้า	2,754	4,958	13,709	45,374	48,547	123.6	7.0
	ดุลการค้า	16,641	19,967	13,438	-12,655	-6,875	-40.3	45.7
	มูลค่าการค้า	3,284	5,870	21,884	64,218	78,101	141.7	21.6
มุกดาหาร	ส่งออก	1,693	3,531	10,690	21,402	35,564	119.4	66.2
	นำเข้า	1,590	2,339	11,194	42,816	42,537	176.9	-0.7
	ดุลการค้า	103	1,192	-504	-21,415	-6,973	-790.8	67.4
	มูลค่าการค้า	16,318	21,293	16,934	13,282	11,479	-6.3	-13.6
บึงกาฬ	ส่งออก	15,198	18,696	14,435	10,739	5,485	-18.6	-48.9
	นำเข้า	1,120	2,597	2,499	2,543	5,994	66.4	135.7
	ดุลการค้า	14,078	16,099	11,936	8,196	-509	-37.3	-106.2
	มูลค่าการค้า	1,988	1,991	1,588	580	629	-18.8	8.5
หนองคาย	ส่งออก	1,978	1,973	1,573	565	613	-19.0	8.6
	นำเข้า	10	18	15	15	16	17.2	5.9
	ดุลการค้า	1,968	1,955	1,559	550	598	-19.3	8.7
	มูลค่าการค้า	559	727	451	13	10	-33.2	-28.0
เลย	ส่งออก	526	724	449	13	9	-31.9	-30.2
	นำเข้า	33	3	2	0	0	*	*
	ดุลการค้า	493	721	448	13	9	-30.3	-32.4
	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
สุรินทร์	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	มูลค่าการค้า	1	0	0	0	0	*	*
สุรินทร์	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	1	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-1	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3.3 ภาคเหนือ – จันทอนใต้ : มูลค่าการค้าปี 2554-2558 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.9 ต่อปี สำหรับในปี 2558 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 14,573 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 5.8

ตารางที่ 23 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จันทอนใต้

จังหวัด	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54-58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
มูลค่าการค้า ผ่านแดน จังหวัด ภาคเหนือ - จันทอนใต้	มูลค่าการค้า	10,136	12,688	12,782	13,772	14,573	9.9	5.8
	ส่งออก	7,285	9,540	9,440	9,840	9,462	7.6	-3.8
	นำเข้า	2,851	3,149	3,341	3,932	5,111	16.1	30.0
	ดุลการค้า	4,435	6,391	6,099	5,908	4,351	2.5	-26.3
เชียงราย	มูลค่าการค้า	10,136	12,681	12,711	13,710	14,560	9.9	6.2
	ส่งออก	7,285	9,540	9,440	9,840	9,462	7.6	-3.8
	นำเข้า	2,851	3,142	3,271	3,870	5,097	16.1	31.7
	ดุลการค้า	4,435	6,398	6,170	5,969	4,365	2.6	-26.9
น่าน	มูลค่าการค้า	0	7	71	62	14	*	-77.6
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	7	71	62	14	*	-77.6
	ดุลการค้า	0	-7	-71	-62	-14	*	-77.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

(1) การส่งออก : ในปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 9,462 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 3.8 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.6

(2) การนำเข้า : ในปี 2558 มีมูลค่านำเข้าผ่านแดน 5,111 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 30 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 16.1 ต่อปี

ภาคเหนือเป็นภาคที่ได้เปรียบดุลการค้ามากที่สุด โดยในช่วงปี 2554-2555 ได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ลดลงในช่วงปี 2556-2558 ซึ่งในปี 2558 การได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศจีนตอนใต้มีมูลค่า 4,351 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 26.3

ในปี 2557 จังหวัดในภาคเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย โดยการค้าผ่านแดนในปี 2558 มีมูลค่า 14,560 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 6.2 มูลค่าการส่งออกในปี 2558 มีมูลค่า 9,462 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 3.8 การนำเข้าผ่านแดนปี 2558 มีมูลค่า 5,097 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 31.7 และปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 4,365 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการได้เปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 26.9

2.3.4 ภาคตะวันออก - เวียดนาม : มูลค่าการค้าผ่านแดนมีความผันผวนและมีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับไทยเป็นอันดับสุดท้าย โดยมูลค่าการค้าผ่านแดนในปี 2555 เพิ่มขึ้น แล้วลดลงในช่วงปี 2556-2557 และเพิ่มขึ้นในปี 2558 มูลค่าการค้าผ่านแดนของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.6 ต่อปี โดยในปี 2558 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 1,044 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 112.2

(1) การส่งออก : ปี 2558 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 997 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 109.8 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.2 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2558 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 176.6 โดยในช่วงปี 2554 - 2558 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 47.4 ต่อปี

การได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับเวียดนามในช่วงปี 2554 - 2558 มีความผันผวน : โดยในปี 2555 ได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามเพิ่มขึ้น แต่ลดลงในช่วงปี 2556-2557 และเพิ่มขึ้นในปี 2558 โดยในปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามเป็นมูลค่า 949 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 107.3

ในปี 2558 จังหวัดในภาคตะวันออกที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 1,004 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 108.1 มูลค่าการส่งออกในปี 2558 มีมูลค่า 991 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 110.6 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนปี 2558 มีมูลค่า 13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 7.1 และดุลการค้าผ่านแดนปี 2558 ได้เปรียบดุลการค้า 978 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 113.3

ตารางที่ 24 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม

จังหวัด	ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 54 - 58 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 57-58 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน จังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม	มูลค่าการค้า	748	899	780	492	1,044	20.6	112.2
	ส่งออก	723	876	771	475	997	20.2	109.8
	นำเข้า	25	22	10	17	48	47.4	176.6
	ดุลการค้า	698	854	761	458	949	19.7	107.3
สระแก้ว	มูลค่าการค้า	746	893	771	482	1,004	19.1	108.1
	ส่งออก	722	871	765	471	991	20.2	110.6
	นำเข้า	25	22	6	12	13	4.6	7.1
	ดุลการค้า	697	849	759	459	978	21.2	113.3
ตราด	มูลค่าการค้า	0	6	10	10	41	*	313.4
	ส่งออก	0	5	6	4	6	*	28.5
	นำเข้า	0	1	4	5	35	*	544.1
	ดุลการค้า	0	5	3	-1	-29	*	-2,741.7
จันทบุรี	มูลค่าการค้า	1	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	1	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	1	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.4 การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป

ปัจจัยที่จะสนับสนุนการค้าผ่านแดนในระยะต่อไปมีหลายประการ โดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการค้า ภายใต้การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC (Asean Economic Community) ในปี 2558 ที่มีผลบังคับใช้กับอีก 4 ประเทศอาเซียนที่เหลือ หรือกลุ่ม CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และ เวียดนาม) โดยลดภาษีการค้าระหว่างกันเหลือร้อยละ 0 หลังจากที่ได้มีการเปิดเสรีทางการค้าในขั้นแรก ของประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศ (ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ บรูไน) ไปแล้ว ตั้งแต่ต้นปี 2553 ดังนั้นการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะส่งผลให้อุตสาหกรรมของไทยขยายตัว เพิ่มขึ้น

สำหรับการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ในปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจจีนอยู่ในช่วงเข้าสู่ภาวะถดถอยแม้ว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจยังคงอยู่ในระดับสูงโดยอยู่ที่ร้อยละ 6.5 แต่เนื่องจากภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ ชบเซาลง ความผันผวนในตลาดหลักทรัพย์ เงินทุนไหลออกและปัญหาจากมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ทำให้ในช่วงปีต่อไปจีนพยายามที่จะรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยเน้นการบริโภคครัวเรือน พึ่งพา อุตสาหกรรมบริการและอุตสาหกรรมที่เน้นนวัตกรรมให้มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการค้าผ่านแดนของไทย ซึ่งเน้นส่งออกวัตถุดิบเพื่ออุตสาหกรรมของจีน แม้ว่าในปี 2558 การค้าผ่านแดนระหว่างไทย - จีน มีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับเวียดนามและสิงคโปร์ แต่ปัญหาเศรษฐกิจของจีนส่งผลให้จีนต้องปรับตัว ดังนั้นไทยซึ่งพึ่งพาตลาดจีนจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ จีน อย่างไรก็ดี การพัฒนาเส้นทางเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาคหลายเส้นทางซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปยังจีน ตอนใต้ เช่น เส้นทาง R12 (นครพนม - ฮานอย - กวางสี) เส้นทาง R9 (มุกดาหาร - ดานัง) และเส้นทาง R3A (เชียงใหม่ - Kunming) รวมทั้งการพัฒนาด่านชายแดนให้เกิดความสะดวกจะช่วยให้การขนส่งไปยัง จีนตอนใต้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

สำหรับสิงคโปร์ ในปี 2558 อิทธิพลของเศรษฐกิจจีนและเศรษฐกิจโลกที่กำลังชะลอตัวทำให้ ความต้องการสินค้าของเศรษฐกิจจีนและประเทศในยุโรปลดลงส่งผลให้การส่งออกของสิงคโปร์ตกต่ำ อย่างมาก ธนาคารกลางสิงคโปร์คาดการณ์ว่า ในปี 2559 เศรษฐกิจสิงคโปร์จะขยายตัวเพียงร้อยละ 1.9 ดังนั้น สิงคโปร์อาจลดการนำเข้าสินค้าที่นำมาใช้ผลิตเพื่อการส่งออก และเนื่องจากไทยเป็นหนึ่งใน ประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบและส่วนประกอบในสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกของสิงคโปร์จึงอาจได้รับ ผลกระทบต่อการส่งออก อย่างไรก็ดี สิงคโปร์มีระบบเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจโลกซึ่งเมื่อฟื้นตัวจะ ช่วยให้การค้าผ่านแดนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้น รัฐบาลสิงคโปร์ตั้งเป้าที่จะลดการใช้แรงงานราคาถูก โดย ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแรงงานทักษะ และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มระดับผลผลิตเพื่อลดระดับ ความแตกต่างของระดับรายได้ของประชากรในประเทศ ดังนั้นไทยจึงควรส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต สมัยใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับตัวของสิงคโปร์ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้มากขึ้น

ในส่วนของเวียดนามที่เศรษฐกิจกำลังเติบโต แม้ว่าเศรษฐกิจโลกที่กำลังชะลอตัวและมหาอำนาจทาง เศรษฐกิจอย่างจีนกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) คาดว่า เศรษฐกิจเวียดนามในปี 2559 จะโตถึงร้อยละ 6.7 เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศและการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้น เวียดนามเป็นประเทศที่ได้รับผลประโยชน์ จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (TPP) ที่มีมูลค่า การค้าการลงทุนครอบคลุมถึงร้อยละ 40 ของ GDP ทั่วโลก จะช่วยให้เวียดนามสามารถทำข้อตกลง

การค้าเสรีได้กับหลายประเทศ รวมทั้งสหภาพยุโรป เกาหลีใต้ และรัสเซีย ดังนั้น เศรษฐกิจที่กำลังเจริญเติบโตของเวียดนามและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกจะทำให้เวียดนามมีความต้องการสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นอย่างมากเพื่อตอบสนองต่อการเติบโตในภาคอุตสาหกรรม รายงานจากกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าเวียดนามระบุว่า เวียดนามมีการนำเข้าสินค้าจากไทยในปริมาณมากเป็นอันดับ 2 รองจากจีน จึงเป็นโอกาสที่ดีของไทยในพัฒนาศักยภาพด้านการค้าชายแดนให้ทันต่อการเติบโตของเวียดนาม

การค้าผ่านแดนยังมีอุปสรรคหลายประการ เช่น สภาพถนนในเมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชาซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานในการขนส่ง ระบบการจราจรซึ่งแตกต่างกัน และข้อตกลงการขนส่งข้ามแดนซึ่งยังไม่มี ความตกลงกันอย่างครบถ้วน ยังเป็นอุปสรรคสำหรับการค้าผ่านแดนของไทย อย่างไรก็ตามการเข้าอยู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ส่งผลให้ทุกประเทศพยายามปรับตัวในหลายด้านซึ่งจะช่วยสนับสนุนการค้าผ่านแดนให้มีมูลค่าการค้าสูงขึ้น

ก า ค พ น ว ก ก.

ตารางมูลค่าการค้าชายแดน

ตารางที่ 1 : การค้าชายแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ปี 2557	ปี 2558	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 2557/2558
มาเลเซีย	สะเตา	มูลค่ารวม	348,777	324,934	-6.8
		ส่งออก	156,065	143,474	-8.1
		นำเข้า	192,712	181,460	-5.8
		ดุลการค้า	-36,647	-37,986	-3.7
	ปางดงเบซาร์	มูลค่ารวม	151,934	154,618	1.8
		ส่งออก	114,331	102,764	-10.1
		นำเข้า	37,602	51,854	37.9
		ดุลการค้า	76,729	50,910	-33.7
เมียนมาร์	สังขละบุรี	มูลค่ารวม	116,554	112,458	-3.5
		ส่งออก	1,431	1,123	-21.5
		นำเข้า	115,122	111,334	-3.3
		ดุลการค้า	-113,691	-110,211	3.1
	แม่สอด	มูลค่ารวม	62,522	69,061	10.5
		ส่งออก	59,839	68,997	15.3
		นำเข้า	2,683	64	-97.6
		ดุลการค้า	57,156	68,933	20.6
	ระนอง	มูลค่ารวม	19,999	18,531	-7.3
		ส่งออก	18,495	16,935	-8.4
		นำเข้า	1,503	1,597	6.2
		ดุลการค้า	16,992	15,338	-9.7
ลาว	หนองคาย	มูลค่ารวม	60,128	61,621	2.5
		ส่งออก	58,631	57,259	-2.3
		นำเข้า	1,497	4,363	191.4
		ดุลการค้า	57,134	52,896	-7.4
	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	39,325	53,937	37.2
		ส่งออก	16,771	25,628	52.8
		นำเข้า	22,554	28,309	25.5
		ดุลการค้า	-5,782	-2,681	53.6
กัมพูชา	อรัญประเทศ	มูลค่ารวม	72,601	71,990	-0.8
		ส่งออก	59,509	61,061	2.6
		นำเข้า	13,092	10,929	-16.5
		ดุลการค้า	46,417	50,132	8.0
	คลองใหญ่	มูลค่ารวม	29,636	31,817	7.4
		ส่งออก	27,555	29,073	5.5
		นำเข้า	2,081	2,744	31.8
		ดุลการค้า	25,474	26,329	3.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 2 : รายการสินค้าส่งออกไปยังมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	ยางพารา	91,325	80,096	-12.3
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และ ส่วนประกอบ	25,852	27,246	5.4
3	ไม้แปรรูป	14,820	16,507	11.4
4	ผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ	16,420	9,306	-43.3
5	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	9,381	9,013	-3.9
	อื่นๆ	117,194	107,880	-7.9
	รวม	274,992	250,049	-9.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 3 : รายการสินค้านำเข้าจากมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	20,280	24,328	20.0
2	สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง	23,558	23,383	-0.7
3	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	18,418	22,765	23.6
4	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับ คอมพิวเตอร์	22,537	21,827	-3.2
5	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและ ส่วนประกอบ	17,649	18,465	4.6
	อื่นๆ	130,221	124,942	-4.1
	รวม	232,663	235,710	1.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : รายการสินค้าส่งออกไปยังเมียนมาร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	6,874	6,837	-0.5
2	น้ำมันดีเซล	8,012	6,049	-24.5
3	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	4,445	5,090	14.5
4	เครื่องโทรสาร โทรศัพท์ โทรศัพท์ และอุปกรณ์	4,074	5,052	24.0
5	ผ้าผืนและด้าย	4,377	4,715	7.7
	อื่นๆ	66,225	73,077	1.0
	รวม	94,007	100,819	7.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 5 : รายการสินค้านำเข้าจากเมียนมาร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	ก๊าซธรรมชาติ	115,004	111,204	-3.3
2	โค กระบือ สุกร แพะ แกะ	1,672	770	-53.9
3	ผลิตภัณฑ์อื่นๆจากสัตว์	204	379	85.6
4	สัตว์น้ำ	611	369	-39.7
5	ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ	419	286	-31.6
	อื่นๆ	4,962	867	-82.5
	รวม	120,381	113,875	-5.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 6 : รายการสินค้าส่งออกไปยังลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	15,471	16,300	5.4
2	น้ำมันดีเซล	19,846	16,061	-19.1
3	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	6,358	9,111	43.3
4	น้ำมันเบนซิน	6,732	5,319	-21.0
5	สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ	2,754	3,867	40.4
	อื่นๆ	72,776	82,076	12.8
	รวม	123,937	132,734	7.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 7 : รายการสินค้านำเข้าจากลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	เชื้อเพลิงอื่นๆ(พลังงานไฟฟ้า)	*	13,549	-
2	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	16,799	12,298	-26.8
3	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์)	4,577	9,281	102.8
4	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	1,073	1,792	67.0
5	ไม้แปรรูป	1,141	1,145	0.4
	อื่นๆ	3,536	5,676	60.5
	รวม	27,126	43,741	61.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 8 : รายการสินค้าส่งออกไปยังกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	เครื่องดื่มน้ำที่ไม่มีแอลกอฮอล์	4,933	6,770	37.2
2	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	3,968	5,216	31.5
3	ยานพาหนะอื่นๆและส่วนประกอบ	4,424	4,409	-0.3
4	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	3,335	4,367	31.0
5	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบ ลูกสูบและส่วนประกอบ	4,158	4,278	2.9
	อื่นๆ	75,908	79,463	4.7
	รวม	96,726	104,504	8.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 9 : รายการสินค้านำเข้าจากกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	
1	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	2,073	5,630	171.6
2	เครื่องรับส่งสัญญาณและ อุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ อุปกรณ์)	6,173	5,565	-9.8
3	ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน	2,201	2,964	34.7
4	อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1,070	1,056	-1.3
5	วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์กึ่ง สำเร็จรูปอื่นๆ	536	825	53.8
	อื่นๆ	5,686	3,769	-33.7
	รวม	17,740	19,809	11.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 10 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคใต้-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2554-2558

จังหวัดภาคใต้	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
ภาคใต้-มาเลเซีย								
สงขลา	มูลค่ารวม	549,032	504,787	493,331	500,710	479,552	-3.3	-4.2
	ส่งออก	371,980	296,296	282,496	270,396	246,238	-9.6	-8.9
	นำเข้า	177,052	208,491	210,835	230,314	233,314	7.4	1.3
	ดุลการค้า	194,928	87,805	71,662	40,082	12,924	-46.3	-67.8
ยะลา	มูลค่ารวม	5,980	5,442	4,508	3,534	2,642	-18.2	-25.2
	ส่งออก	5,817	5,251	4,339	3,356	2,536	-18.5	-24.4
	นำเข้า	163	191	170	177	106	-7.4	-40.0
	ดุลการค้า	5,654	5,060	4,169	3,179	2,430	-18.9	-23.6
นราธิวาส	มูลค่ารวม	3,555	3,620	3,139	3,106	3,249	-2.0	4.6
	ส่งออก	1,252	1,193	953	1,069	1,127	-1.8	5.4
	นำเข้า	2,303	2,426	2,186	2,037	2,123	-1.8	4.2
	ดุลการค้า	-1,051	-1,233	-1,233	-967	-996	0.3	-3.0
สตูล	มูลค่ารวม	390	241	243	-40	313	-1.7	36.0
	ส่งออก	114	68	84	95	149	13.2	56.5
	นำเข้า	277	173	159	135	164	-9.8	21.7
	ดุลการค้า	-163	-104	-75	-40	-16	43.0	61.1
ปัตตานี	มูลค่ารวม	1	0	0	1	3	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	1	0	0	0	3	*	*
	ดุลการค้า	-1	0	0	0	-3	*	*
อื่นๆ	มูลค่ารวม	1,697	1,834	180	75	0	-60.2	-100.0
	ส่งออก	201	211	179	75	0	-42.1	-100.0
	นำเข้า	1,496	1,623	1	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-1,295	-1,412	178	75	0	15.4	-100.0
ภาคใต้-มาเลเซีย	มูลค่ารวม	560,655	515,923	501,402	507,655	485,759	-3.5	-4.3
	ส่งออก	379,364	303,020	288,051	274,992	250,049	-9.7	-9.1
	นำเข้า	181,291	212,904	213,351	232,663	235,710	7.0	1.3
	ดุลการค้า	198,073	90,116	74,700	42,329	14,339	-45.3	-66.1
ระนอง (รวมภาคใต้- เมียนมาร์)	มูลค่ารวม	25,334	19,996	21,958	19,999	18,531	-6.9	-7.3
	ส่งออก	23,331	18,195	20,623	18,495	16,935	-6.9	-8.4
	นำเข้า	2,003	1,801	1,335	1,503	1,597	-4.3	6.2
	ดุลการค้า	21,328	16,394	19,288	16,992	15,338	-6.8	-9.7
รวมภาคใต้	มูลค่ารวม	585,990	535,920	523,360	527,654	504,290	-3.6	-4.4
	ส่งออก	402,695	321,215	308,674	293,488	266,984	-9.5	-9.0
	นำเข้า	183,294	214,705	214,686	234,167	237,306	6.9	1.3
	ดุลการค้า	219,401	106,510	93,988	59,321	29,677	-37.5	-50.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 11 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2554-2558

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว								
หนองคาย	มูลค่ารวม	44,583	63,349	57,243	60,128	61,621	10.0	2.5
	ส่งออก	43,605	61,350	56,045	58,631	57,259	8.6	-2.3
	นำเข้า	978	1,999	1,199	1,497	4,363	70.2	191.4
	ดุลการค้า	42,627	59,351	54,846	57,134	52,896	7.1	-7.4
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	11,106	13,364	14,885	17,279	16,967	11.5	-1.8
	ส่งออก	9,955	11,682	13,315	15,651	13,907	9.4	-11.1
	นำเข้า	1,151	1,682	1,570	1,628	3,059	32.8	87.9
	ดุลการค้า	8,803	10,000	11,745	14,022	10,848	6.9	-22.6
มุกดาหาร	มูลค่ารวม	25,502	28,677	30,442	39,325	53,937	21.2	37.2
	ส่งออก	9,665	12,007	11,979	16,771	25,628	29.2	52.8
	นำเข้า	15,836	16,670	18,463	22,554	28,309	15.9	25.5
	ดุลการค้า	- 6,171	- 4,663	- 6,484	- 5,782	- 2,681	12.5	-53.6
เลย	มูลค่ารวม	3,784	6,039	9,925	8,940	6,414	26.4	-28.3
	ส่งออก	2,797	5,191	9,111	8,491	5,137	28.7	-39.5
	นำเข้า	987	849	814	449	1,277	30.3	184.3
	ดุลการค้า	1,811	4,342	8,297	8,041	3,860	44.0	-52.0
นครพนม	มูลค่ารวม	3,447	3,621	2,901	4,426	7,998	29.6	80.7
	ส่งออก	2,918	3,111	2,414	4,206	4,872	18.6	15.8
	นำเข้า	529	510	487	220	3,127	315.2	1,323.6
	ดุลการค้า	2,389	2,601	1,927	3,986	1,745	8.4	-56.2
บึงกาฬ	มูลค่ารวม	3,424	3,265	1,473	1,989	2,405	-0.9	20.9
	ส่งออก	3,146	2,734	1,065	1,384	1,779	-3.9	28.6
	นำเข้า	277	531	408	606	625	30.1	3.3
	ดุลการค้า	2,869	2,203	657	778	1,154	-6.7	48.3
รวมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	91,483	117,757	116,443	132,087	149,342	13.5	13.1
	ส่งออก	71,724	95,547	93,503	105,133	108,582	11.7	3.3
	นำเข้า	19,759	22,210	22,940	26,954	40,760	21.1	51.2
	ดุลการค้า	51,965	73,337	70,563	78,179	67,822	8.7	-13.2

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออก เฉิงเหินอ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
ภาคตะวันออกเฉิงเหินอ-กัมพูชา								
สุรินทร์	มูลค่ารวม	832	1669	1,997	2,712	2,848	40.3	5.0
	ส่งออก	805	1529	1,852	2,442	1,968	30.9	-19.4
	นำเข้า	27	140	145	270	879	183.6	226.2
	ดุลการค้า	778	1389	1,707	2,173	1,089	19.7	-49.9
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	353	527	425	470	339	3.2	-27.9
	ส่งออก	353	527	425	470	339	3.2	-27.9
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	353	527	425	470	339	3.2	-27.9
ภาคตะวันออก เฉิงเหินอ - กัมพูชา	มูลค่ารวม	1,185	2,196	2,424	3,182	3,187	31.8	0.1
	ส่งออก	1,158	2,056	2,277	2,912	2,307	23.9	-20.8
	นำเข้า	27	140	147	270	879	183.3	226.2
	ดุลการค้า	1,131	1,917	2,130	2,643	1,428	14.7	-46.0
รวมตะวันออก เฉิงเหินอ	มูลค่ารวม	92,668	119,954	118,866	135,269	152,529	13.8	12.8
	ส่งออก	72,882	97,604	95,780	108,046	110,889	11.9	2.6
	นำเข้า	19,786	22,350	23,087	27,224	41,640	21.8	53.0
	ดุลการค้า	53,096	75,254	72,693	80,822	69,249	8.8	-14.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 12 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคเหนือ ปี 2554 - 2558

ภาคเหนือ	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
ภาคเหนือ-เมียนมาร์								
ตาก	มูลค่ารวม	22,105	39,377	46,309	62,522	69,061	35.3	10.5
	ส่งออก	21,216	37,966	43,668	59,839	68,997	36.6	15.3
	นำเข้า	889	1411	2,641	2,683	64	12.5	-97.6
	ดุลการค้า	20,328	36,556	41,026	57,156	68,933	38.0	20.6
เชียงราย	มูลค่ารวม	12,228	12,091	13,441	14,247	12,959	1.8	-9.0
	ส่งออก	12,107	11,975	13,235	13,715	12,814	1.6	-6.6
	นำเข้า	121	116	206	532	145	39.8	-72.7
	ดุลการค้า	11,986	11,859	13,029	13,183	12,668	1.5	-3.9
แม่ฮ่องสอน	มูลค่ารวม	299	192	318	939	1,563	72.9	66.4
	ส่งออก	252	144	143	429	856	64.0	99.6
	นำเข้า	47	49	175	511	707	122.9	38.5
	ดุลการค้า	204	95	-33	-82	149	-15.3	-281.9
เชียงใหม่	มูลค่ารวม	0	29	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	29	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	29	0	0	0	*	*
อื่นๆ (ไทย-เมียนมาร์)	มูลค่ารวม	2	0	5	1	0	*	*
	ส่งออก	2	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	5	1	0	*	*
	ดุลการค้า	2	0	-5	-1	0	*	*
รวมภาคเหนือ - เมียนมาร์	มูลค่ารวม	34,634	51,689	60,072	77,709	83,583	25.6	7.6
	ส่งออก	33,577	50,114	57,045	73,983	82,667	26.1	11.7
	นำเข้า	1,057	1,576	3,027	3,726	916	22.2	-75.4
	ดุลการค้า	32,520	48,538	54,018	70,257	81,751	26.7	16.4

ภาคเหนือ	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
ภาคเหนือ-สปป.ลาว								
เชียงราย	มูลค่ารวม	7,317	9,649	11,301	13,059	17,238	24.1	32.0
	ส่งออก	6,808	9,090	10,840	12,948	17,092	26.1	32.0
	นำเข้า	509	560	461	111	145	-13.1	31.2
	ดุลการค้า	6,299	8,530	10,379	12,837	16,947	28.2	32.0
น่าน	มูลค่ารวม	2861	4,610	4,393	6,388	9,895	47.3	57.9
	ส่งออก	2593	4,422	4,262	6,326	7,059	31.7	11.6
	นำเข้า	268	187	131	61	2,836	1,099.7	4,512.1
	ดุลการค้า	2325	4,235	4,131	6,265	4,224	24.7	-32.6
รวมภาคเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	10,178	14,259	15,694	19,446	27,132	28.4	39.5
	ส่งออก	9,401	13,512	15,102	19,274	24,152	27.1	25.3
	นำเข้า	777	747	592	172	2,981	383.6	1,629.9
	ดุลการค้า	8,623	12,765	14,510	19,102	21,171	26.0	10.8
รวมภาคเหนือ	มูลค่ารวม	44,812	65,948	75,767	97,156	110,715	26.1	14.0
	ส่งออก	42,978	63,626	72,148	93,257	106,818	26.3	14.5
	นำเข้า	1,834	2,322	3,619	3,898	3,897	22.5	0.0
	ดุลการค้า	41,144	61,304	68,529	89,359	102,921	26.6	15.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 13 : แสดงมูลค่าการค้าจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก ปี 2554 - 2558

จังหวัด ชายแดนภาค ตะวันออก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
สระแก้ว	มูลค่ารวม	37,480	50,435	59,652	74,772	77,173	20.3	3.2
	ส่งออก	33,373	44,977	51,626	59,509	61,061	16.9	2.6
	นำเข้า	4,107	5,459	8,026	15,263	16,112	43.9	5.6
	ดุลการค้า	29,266	39,518	43,600	44,246	44,950	12.1	1.6
ตราด	มูลค่ารวม	21,912	24,937	26,826	29,636	31,817	9.8	7.4
	ส่งออก	21,762	24,454	25,432	27,555	29,073	7.6	5.5
	นำเข้า	150	483	1394	2,081	2,744	122.9	31.8
	ดุลการค้า	21,612	23,972	24,038	25,474	26,329	5.1	3.4
จันทบุรี	มูลค่ารวม	3,401	1,087	4,935	6,875	12,136	39.5	76.5
	ส่งออก	2,773	3,434	4,753	6,749	12,062	45.7	78.7
	นำเข้า	628	1087	182	126	74	-20.5	-41.1
	ดุลการค้า	2145	2,348	4,572	6,623	11,988	57.5	81.0
รวมการค้า ชายแดนภาค ตะวันออก	มูลค่ารวม	62,793	79,893	91,413	111,283	121,126	18.1	8.8
	ส่งออก	57,908	72,865	81,811	93,813	102,196	15.4	8.9
	นำเข้า	4,885	7,028	9,602	17,470	18,930	42.7	8.4
	ดุลการค้า	53,022	65,837	72,210	76,343	83,267	12.2	9.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 14 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันตก ปี 2554 - 2558

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันตก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 54-58	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-58
		ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558		
กาญจนบุรี	มูลค่ารวม	104,366	108,711	114,647	116,554	112,458	1.9	-3.5
	ส่งออก	3,671	1,619	1,658	1,431	1,123	-22.2	-21.5
	นำเข้า	100,694	107,092	112,989	115,122	111,334	2.6	-3.3
	ดุลการค้า	-97,023	-105,473	-111,331	-113,691	-110,211	-3.3	3.1
ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่ารวม	42	75	188	125	123	48.5	-2.0
	ส่งออก	20	47	125	96	95	69.0	-1.9
	นำเข้า	22	27	63	29	28	24.9	-2.5
	ดุลการค้า	-2	20	62	67	66	-220.7	-1.6
รวมภาคตะวันตก	มูลค่ารวม	104,407	108,786	114,836	116,679	112,581	2.0	-3.5
	ส่งออก	3,691	1,666	1,783	1,528	1,218	-20.6	-20.3
	นำเข้า	100,716	107,119	113,052	115,151	111,363	2.6	-3.3
	ดุลการค้า	-97,025	-105,453	-111,269	-113,624	-110,145	-3.3	3.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ภา ค ฝ น ว ก ข.

ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบสัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนต่อการค้าผ่านแดนปี 2558

มูลค่า	สัดส่วน (เท่า)
มูลค่าการค้าชายแดนต่อการค้าผ่านแดน	7.1
มูลค่าการส่งออกชายแดนต่อการส่งออกผ่านแดน	8.4
มูลค่าการนำเข้าชายแดนต่อการนำเข้าผ่านแดน	5.8

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 2 : การค้าผ่านแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 57	ม.ค.-ธ.ค. 58	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
สิงคโปร์	สะเตา	มูลค่ารวม	63,174	35,862	-43.2
		ส่งออก	25,345	18,065	-28.7
		นำเข้า	37,829	17,797	-53.0
		ดุลการค้า	-12,485	268	102.1
จีนตอนใต้	นครพนม	มูลค่ารวม	24,329	33,951	39.5
		ส่งออก	5,010	12,834	156.2
		นำเข้า	19,319	21,117	9.3
		ดุลการค้า	-14,309	-8,284	42.1
	เชียงของ	มูลค่ารวม	9,866	9,712	-1.6
		ส่งออก	6,690	5,287	-21.0
		นำเข้า	3,176	4,425	39.3
		ดุลการค้า	3,514	862	-75.5
เวียดนาม	นครพนม	มูลค่ารวม	39,889	44,151	10.7
		ส่งออก	16,392	22,731	38.7
		นำเข้า	23,498	21,420	-8.8
		ดุลการค้า	-7,106	1,311	-118.4
	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	6,166	4,815	-21.9
		ส่งออก	4,468	2,690	-39.8
		นำเข้า	1,699	2,124	25.1
		ดุลการค้า	2,769	566	-79.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.